

Sustainable Everyday Living

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTA-
KERTOMUS 1.1.-31.12.2020

Sisällys

Vapo lyhyesti	5
Toimitusjohtaja Vesa Tempakka: Strategisesti hyvä vuosi - taloudellisesti haastava	6
Hallituksen toimintakertomus	8
Konsernintilinpäätös, IFRS	19
Konsernintilinpäätöksen liitetiedot, IFRS	25
Emoyhtiöntilinpäätös, FAS	56
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	68
Konsernin tunnusluvut 2016-2020	69
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	69

Vapo-konsernin osavuosi- ja tilinpäätöskatsaus

Syys-joulukuu 2020

- Konsernin liikevaihto syys-joulukuussa 2020 oli 162,1 (163,6 syys-joulukuu 2019) miljoonaa euroa
- Käyttökate (EBITDA) oli -4,5 (18,6) miljoonaa euroa, -2,8 (11,4) prosenttia liikevaihdosta
- Vertailukelpoinen käyttökate oli 15,5 (21,0) miljoonaa euroa. Käyttökate sisältää kertaluonteisia kuluja turvesuoalueiden sulkemiseen ja tytäryhtiö Nevelin myyntiin liittyen -20,0 (-2,4) miljoonaa euroa
- Liiketulos (EBIT) oli -121,4 (-35,1) miljoonaa euroa
- Vertailukelpoinen liiketulos oli 0,8 (5,7) miljoonaa euroa. Liiketulokseen sisältyy yllä mainitun lisäksi energia-turveomaisuuden alaskirjauksiin liittyviä kertaluonteisia eria, jotka ovat yhteensä -122,2 (-40,8) miljoonaa euroa
- Tulos/osake oli -4 014 (-1 074) euroa
- Vapaa kassavirta ennen veroja oli -9,7 (10,4) miljoonaa euroa
- Investoinnit olivat 33,2 (31,5) miljoonaa euroa

Tytäryhtiö Nevelin osakekauppa saatiin päätökseen 28.1.2021 ja Vapo tulee kirjaamaan noin 490 miljoonan euron verovapaan myyntivoiton vuoden 2021 ensimmäisen vuosikolmanneksen tulokseensa.

Tammi-joulukuu 2020

- Konsernin liikevaihto tammi-joulukuu 2020 oli 544,9 (533,7 tammi-joulukuu 2019) miljoonaa euroa
- Käyttökate (EBITDA) oli 53,8 (78,9) miljoonaa euroa, 9,9 (14,8) prosenttia liikevaihdosta
- Vertailukelpoinen käyttökate oli 74,2 (75,5) miljoonaa euroa. Käyttökate sisältää kertaluonteisia kuluja turvesuoalueiden sulkemiseen ja tytäryhtiö Nevelin myyntiin liittyen -20,4 (+3,4) miljoonaa euroa
- Liiketulos (EBIT) oli -95,3 (-11,2) miljoonaa euroa
- Vertailukelpoinen liiketulos oli 27,5 (27,0) miljoonaa euroa. Liiketulokseen sisältyy yllä mainitun lisäksi energia-turveomaisuuden alaskirjauksiin liittyviä kertaluonteisia eria, jotka ovat yhteensä -122,8 (-38,2) miljoonaa euroa
- Tulos/osake oli -3 712 (-667) euroa
- Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja (pre-tax ROIC) oli -14,0 (-1,7) prosenttia
- Vapaa kassavirta ennen veroja oli 39,6 (17,1) miljoonaa euroa
- Investoinnit olivat 76,6 (79,8) miljoonaa euroa
- Omavaraisuusaste 31.12.2020 oli 27,9 (42,9) prosenttia
- Korolliset nettovelat 31.12.2020 olivat 327,7 (315,2) miljoonaa euroa
- Korolliset nettovelat/käyttökate 31.12.2020 oli 6,1 (4,0)

Tammi-joulukuun vertailuluvut ovat tilintarkastamattomia.

Tilikausi lukuina

	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019	1.5.-31.12. 2019
Liikevaihto, milj. euroa	544,9	533,7	297,7
Käyttökate/EBITDA, milj. euroa	53,8	78,9	37,0
Liiketulos/EBIT, milj. euroa	-95,3	-11,2	-40,4
Vertailukelpoinen liikevoitto ilman kertaeriä, milj. euroa	27,5	27,0	-2,5
Tilikauden tulos, milj. euroa	-108,1	-19,3	-40,2
Tulos per osake	-3 712	-667	-1 320
Sijoitetun pääoman tuotto % ennen veroja	-14,0	-1,7	-1,7
Vapaa kassavirta ennen veroja, milj. euroa	39,6	17,1	21,0
Omavaraisuusaste %	27,9	42,9	42,9
Korolliset nettovelat/käyttökate	6,1	4,0	4,0
Energiaturvetoimitukset (TWh)	7,0	9,1	4,4
Puupolttoainetoimitukset (TWh)	3,2	3,6	2,1
Lämmön toimitukset (TWh)	1,5	1,6	0,7
Tapaturmataajuus*	7,2	6,7	6,7

* Tapaturmataajuus=kaikki työterveyshuollon käynnin vaatineet tapaturmat / milj. työtuntia

Milj. euroa	Vertailukelpoinen 2020	Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Yhteensä
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät			
Myyntivoitot/-tappiot		1,3	
Arvon alentumiset		-1,5	
Rakennejärjestelyt		-7,3	
Muut erät		-12,8	
Käyttökate	74,2	-20,4	53,8
Myyntivoitot/-tappiot		1,8	
Arvon alentumiset		-104,2	
Liikevoitto	27,4	-122,8	-95,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-12,5		-12,5
Voitto/tappio ennen veroja	14,9	-122,8	-107,8
Tuloverot	-0,3		-0,3
Tilikauden voitto/tappio	14,7	-122,8	-108,1

Vapo lyhyesti

Vapo on kansainvälinen monialakonserni, joka edistää liiketoimintoiltaan puhdasta ja vettä säästävää paikallista elintarviketuotantoa, tarjoaa paikallisia polttoaineita sekä lämmön- ja höyryntuotantoratkaisuja. Vapo-konserni myös kehittää uusia tuotteita saastuneen ympäristön puhdistamiseen sekä luo hyvinvointia työllistämällä, kiertämällä ja luomalla viihtyisiä elinympäristöjä.

Vapo-konserniin kuuluu alakonserni Kekkilä-BVB, joka on kasvualustatuotteiden markkinajohtaja Euroopassa. Yhtiö tuottaa Suomessa Kekkilä-brändillä, Ruotsissa Hasselfors Garden -brändillä sekä Hollannissa BVB Substrates -brändillä kasvualustoja, katteita ja lannoitteita ammattiviljelijöille, kuluttajille sekä viherrakentajille.

Vapo on myös bioenergian johtava toimija Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Vapon energia-asiak-

kaille kehitetty tuote- ja palveluvalikoima koostuu paikallisista polttoaineista, kuten turpeesta, pelletistä ja metsäpolttoaineista sekä energiantuotantoon liittyvistä lisäarvopalveluista. Vapo on kaikilla markkina-alueillaan tärkeä osa paikallista energiainfrastruktuuria.

Lisäksi Vapon omistuksessa oli vielä koko tilikauden 2020 tytäryhtiö Nevel, jolla on yhdistettyjä lämmön ja sähkön tuotantolaitoksia ja noin 150 lämpölaitosta. Nevel-yhtiön myynti julkistettiin 2.11.2020 ja saatiin päätökseen 28.1.2021. Vapo ilmoitti tulouttavansa vuoden 2021 ensimmäisen tertiilin aikana Nevelin myynnistä noin 490 miljoonan euron myyntivoiton.

Vapo-konsernin New Businesses-liiketoiminta kehittää uusia liiketoimintaratkaisuja konserniyhtiöiden omien vahvuuksien pohjalta. Yhtiön uusin

korkeamman jalostusarvon liiketoiminta on Activated Carbons, joka tähtää nopealla aikataululla teknisten hiilien kasvaville kansainvälisille markkinoille. Lisäksi uusiin kehitteillä oleviin jalostusarvoltaan pidemmälle tähtääviin liiketoimintoihin kuuluu Vapo Refinery, jonka tarkoitus on muiden hyödyllisten mineraalien erottaminen turpeesta ennen sen kasvualusta- tai aktiivihiilikäyttöä.

Vapo-konsernissa työskenteli tilikaudella keskimäärin 1 031 työntekijää ja tilikauden lopussa Vapo-konsernissa työskenteli 1 018 henkilöä. Lisäksi yhtiö työllistää satoja paikallisia urakoitsijoita polttoaineen tuotanto- ja toimitusketjussa.

Lisätietoja yrityksestä: www.vapo.com.

Toimitusjohtajan katsaus

Vesa Tempakka: **Strategian uudelleenarviointi** **toimintaympäristön muuttuessa**

Vapo on toteuttanut onnistuneesti vuonna 2019 määriteltyä konsernistrategiaansa. Strategian kulmakivenä on ollut kasvattaa liiketoimintaa kansainvälisillä ammattiviljelyyn suuntautuvilla kasvualustamarkkinoilla, tuoda markkinoille omaan tutkimukseen ja tuotekehitykseen perustuvia uusia turpeesta jalostettuja korkean jalostusasteen tuotteita sekä siirtyä energialiiketoiminnassa määrätietoisesti polttoainetoimittajan roolista kohti kunnille ja teollisuudelle tarjottavia infrastruktuuri-palveluita. Strategian tavoitteena on ollut korvata näillä liiketoiminta-alueilla energiaturpeen kysynnän laskusta aiheutuvaa liikevaihdon, käyttökatteen ja kassavirran supistumista.

Päästöoikeuden hinnan asettuminen yli 30 euron tasolle alensi energiaturpeen käyttöä Suomessa jo vuonna 2019 noin viidenneksellä. Energiaturpeen ympärillä käyty laaja poliittinen keskustelu

yhdessä syksyllä 2020 tehdyn energiaturpeen veronkorotuksen kanssa ovat johtaneet siihen, että tämänhetkisen näkemyksen mukaan energiaturpeen käyttö puolittuu vuoden 2019 tasosta jo vuoteen 2023 mennessä.

Energiaturpeen kysynnän laskun vuoksi Vapo on jatkanut strategiansa uudelleen arviointia. Tämä erittäin nopea kysynnän vähentyminen johtaa myös siihen, että yhtiön lähivuosien kassavirrat eivät mahdollista kansainvälistä kasvustrategiaa kasvualustamarkkinoilla, tarvittavia korkeamman jalostusasteen tuotekehityspanostuksia ja uusien tuotteiden ja energialiiketoiminnan vaatimia tuotantoinvestointeja. Energiaturpeen kysynnän lasku on aiheuttanut lisäksi sen, että Vapo joutui tekemään syksyllä 2020 noin 100 miljoonan euron alaskirjauksen energiaturvevarannoistaan sekä kulukirjaamaan vielä jatkuvia velvoitteitaan tuotannosta poistettujen soiden osalta. Nämä toimenpiteet heikensivät huomattavasti yhtiön varallisuutta. Tarkastelun lopputuloksena oli, että yhtiö

päättyi myydä lämpö- ja sähköliiketoimintansa Ardianille. Kauppahinta oli noin 656 miljoonaa euroa, minkä avulla Vapo pystyy vahvalla taseella viemään eteenpäin sekä Kekkilä-BVB:n että uusien liiketoimintojen vaatimia investointeja.

Vahvakaan tase ei korvaa Nevelin myynnin ja energiaturpeen kysynnän vähenemisen aiheuttamaa kassavirran laskua lähivuosina, sillä uudet liiketoiminnat alkavat tuoda merkittävää liikevaihtoa vasta vuoden 2023 jälkeen. Viimeisen kahden vuoden aikana konserni on tehostanut toimintaansa noin 30 miljoonalla eurolla. Lisäksi yhtiö käynnisti vuoden 2021 alussa uuden säästöohjelman, jonka tavoitteena on saavuttaa seuraavien kahden-kolmen vuoden aikana noin 25 miljoonan euron lisäsäästöt.

Vuosi 2020 oli kiihtyneen muutoksen vuosi

Vuoden 2020 merkittävin ja odottamattomin muutos oli COVID-19 -pandemia. Siinä vaiheessa, kun kuluttaja-asiakkaat kaikilla markkina-alueilla

siirtyivät etätöihin, heille jäi enemmän aikaa harrastustoimintaan. Tämä näkyi poikkeuksellisena puutarha-alan kuluttajatuotteiden kysynnän kasvuna. Myös ammattiviljelyyn suunnattujen tuotteiden kysyntä kasvoi kevään ensishokin jälkeen. Vapon Grow&Care-divisioonan liikevaihto kasvoi edellisvuodesta lähes 20 prosenttia eli lähes noin 50 miljoonaa euroa. Divisioonan vertailukelpoinen käyttökate oli 34 miljoonaa euroa, mikä oli 11 miljoonaa euroa edellisvuotta parempi. COVID-19 -pandemia aiheutti kuitenkin myös haasteita toimintaan. Kuljetukset yli rajojen vaikeutuivat, tehtaita, toimistoissa ja laboratorioissa jouduttiin moniin erityisjärjestelyihin, mitkä aiheuttivat viivästyksiä ja lisäkustannuksia. Uusiasiakashankinta myös vaikeutui johtuen matkustusrajoituksista.

Vuosi 2020 jää Vapon historiaan suurten muutosten vuotena. Vuosi oli mittaushistorian lämpimin Vapon toimintamaissa. Tämä näkyi erittäin jyrkkänä liikevaihdon pudotuksena polttoaine- ja energialiiketoiminnassa. Polttoaineliiketoiminnassa

lisää haasteita loi energiaturpeen kysynnän laskun lisäksi alhaalle painunut maakaasun hinta, mikä siirsi suurten pellettiasiakkaiden polttoainevalintaa pelletistä maakaasuun. Vapon Energy-divisioonan liikevaihto laski näistä syistä johtuen noin 40 miljoonaa euroa ja käyttökate lähes puolittui edellisvuodesta.

Kolmas merkittävä historian kirjoihin jäävä muutos on Vapon ensimmäisen aktiivihiihtotuotantolaitoksen valmistuminen Ilomantsiin. Tuotantolaitoksen määrä olla kaupallisessa toiminnassa kesään 2021 mennessä. COVID-19 -pandemia ja päälaitetoimittajan toimitusvaikeudet ovat aiheuttaneet viivästyksiä käyttöönottoon.

Yhtiön vapaa kassavirta parani edellisvuodesta. Merkittävimmät syyt tähän olivat onnistunut säästöohjelma, maiden myynnistä saadut noin 10 miljoonaa euroa ja pääoman kierron tehostamistoimet.

Kokonaisuudessaan vuosi oli vaikeissa olosuhteissa taloudellisesti lähes tyydyttävä. Konsernin liikevaihto oli kaksi prosenttia edellisvuotta suurempi ja vertailukelpoinen käyttökate edellisvuoden tasolla. Tuotannosta poistettavien soiden sulke-misiin liittyvät alaskirjausten ja niihin liittyvien vielä jatkuvien velvoitteiden kuluvarausten takia koko vuoden liiketulos painui selkeästi tappiolliseksi.

Yritysvastuun alueella olemme edenneet hyvin päätavoitteissamme. Viime vuonna asetettu tavoite vähentää konsernin CO₂-päästöt puoleen vuoteen 2025 mennessä tulee mahdollisesti toteutumaan jo aikaisemmin. Sosiaalisen vastuun alueella haluan nostaa erityisesti esiin hyvän kehityksen kansainvälisessä Great Place to Work -listauksessa. Henkilöstön luottamusindeksi nousi 5 prosenttiyksikköä edellisvuodesta ja oli nyt 68. Tämä on erinomainen tulos erittäin poikkeuksellisessa toimintaympäristössä, jossa henkilöstöltä on vaadittu uudenlaisia toimintatapoja ja joustavuutta, jotta

olemme pystyneet täyttämään asiakkaidemme vaatimukset.

Muutos ei ole kuitenkaan ohi, vaan se on vasta alussa. Jatkamme tänä vuonna strategiamme toteutusta valituilla kasvunalueilla. Tavoitteenamme on saada Nevelin myynnin vuoksi menetetty liikevaihto ja kannattavuustaso seuraavien vuosien aikana kiinni. Kaksi seuraavaa vuotta tulevat olemaan haastavia, mutta uskon että Nevelin myynnin myötä tammikuussa 2021 vahvistuneen taseemme sekä jo viime vuosina aloittamiemme toimenpiteiden ansiosta vaativatkin tavoitteet ovat saavutettavissa.

Hallituksen toimintakertomus 1.1.-31.12.2020

Toimintaympäristö

Vapo-konsernille vuosi 2020 oli toimintaympäristön kannalta vaikeasti ennakoitava. Suomessa, Ruotsissa ja Virossa vuosi oli mittaushistorian lämpimin. Tämä näkyi selkeästi pienentyneinä polttoaineiden ja energian toimituksina. Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla sähkön tukkuhinta oli alhaisin 14 vuoteen. Lämpimän sään lisäksi toimintaympäristöön vaikutti keväällä 2020 puhjennut pandemia, mikä sysäsi kansantaloudet maailmanlaajuisesti taantumaan. Taloudellinen taantuma vähensi teollisuuden energiantarvetta sekä laski öljyn ja maakaasun hintaa. Maakaasun hinnanlasku on Vapo-konsernin kannalta oleellinen, koska maakaasu ja puupelletti ovat monissa suurissa laitoksissa kilpailevia polttoaineita.

Aikaisin alkanut kevät ja lämmin sää toisaalta edistivät konsernin liiketoimintaa. Puutarhatoimialalla tuotteiden kiivain toimituskausi alkoi poikkeuksellisen aikaisin.

Merkittävin yksittäinen koko konserniin vaikuttanut ilmiö oli keväällä 2020 puhjennut maailmanlaajuinen COVID-19 -pandemia. Pandemiaan va-

rautuminen ja tartuntojen ehkäiseminen aiheutti monia erityistoimenpiteitä eri puolilla konsernia. Konsernissa otettiin välittömästi pandemian puhjettua vähintään kunkin toimintamaan viranomaisten suosittamat varotoimenpiteet käyttöön. Henkilöstön määrää toimistokiinteistöissä rajoitettiin maaliskuusta alkaen ja siellä missä vain pystyttiin siirtymään etätyöskentelyyn, tätä menettelytapaa suositeltiin jatkettavaksi koko loppuvuoden ajan. Samaan aikaan kaikki ei-välttämätön liikkuminen konsernin tuotantolaitoksille, lämpö- ja voimalaitoksille sekä eri työmaille rajoitettiin aivan minimiin. Vapo-konserni onnistui epidemian torjuntatoimissa hyvin. Vuoden aikana konsernin noin tuhannesta työntekijästä hyvin pieni osa sairastui koronaan. Etätyöskentely pakotti muuttamaan nopeasti monia työskentely- ja kokoon-tumismalleja. Siirtyminen lähityöskentelystä digitaaliseen etätyöhön onnistui lähes ongelmitta, huolimatta siitä, että muutos jouduttiin toteuttamaan erittäin nopeasti.

Erittäin merkittävä ulkoinen tekijä Vapo-konsernille oli vuoden aikana Energia-liiketoimintaan liittyneet muutokset toimintaympäristössä. Päästöoi-

keuden hinta on noussut kahdessa vuodessa alle kymmenen euron tasosta hiilitonnia kohden nykyiselle yli 30 euron tasolle. Tämä tarkoittaa energiaturpeella tuotetulle megawattitunnille energiaveron lisäksi jo yli 12 euron lisäkustannusta.

Pelkkä päästöoikeuden hinnan nousu on vähentänyt energiaturpeen käyttöä huomattavasti nopeammin kuin, mikä on ollut Suomen hallituksen asettama tavoite, eli puolittaa energiaturpeen käyttö vuoteen 2030 mennessä. Vuoden aikana energiaturpeen ympärillä käytiin poliittista keskustelua enemmän kuin koskaan aikaisemmin.

Huolimatta siitä, että Vapo ja useat muut energia-alan toimijat ja muun muassa Metsäteollisuus ry toivat vuoden aikana usein julkisuuteen kantansa, siitä ettei energiaturveala tarvitse lisätoimenpiteitä energiaturpeen käytön vähentämiseksi, Suomen hallitus päätti kaksinkertaistaa energiaturpeen veron 2021 tammikuusta alkaen. Tämä päätös aiheutti välittömästi sen, että energiaturpeen kysynnän lasku jyrkkeni entisestään.

Vapo-konserni

Konsernin tilikauden tulos tilikaudelta 1.1.-31.12.2020 heikkeni selvästi vertailuvuodesta ollen -108,1 miljoonaa euroa. Tilikauden tulosta rasittivat merkittävät kertaluonteiset noin 100 miljoonan euron alaskirjauserät sekä niihin liittyvät noin 14 miljoonan euron jatkuviin pääosin energiaturvelii-ketoiminnan velvoitteisiin liittyvät kertaluonteiset kulukirjaukset sekä Nevel-tytäryhtiön myyntikulut. Alas- ja kulukirjausten syinä olivat energiaturpeen kiihtynyt kysynnän lasku sekä tästä johtuva merkittävästi laskeva tulevaisuuden energiaturvetuotantomäärä. Tämä johti myös kulukirjauksiin liittyen tuotantoalueiden ennaikaisista päättämistä sekä niihin liittyvistä tulevien vuosien ympäristövelvoitteista. Lisäksi Nevelin kaupan neuvonantajatoimet kulukirjattiin tilikaudelle 2020. Arvioitu myyntivoitto noin 490 miljoonaa euroa tytäryhtiö Nevelin myynnistä tuloutetaan vuoden 2021 ensimmäisen tertiilin aikana ilmoitetun mukaisesti, koska transaktio saatiin päätökseen 28.1.2021. Tilinpäätöksessä Nevel on käsitelty myynnissä olevana omaisuuseränä.

Liikevaihto kasvoi 2 prosenttia vuodentakaisesta ollen 544,9 (533,7) miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvu tuli lähinnä Kekkilä-BVB lähes 20 prosentin myynnin kasvusta edellisvuoteen verrattuna.

Konsernin liiketulos oli -95,3 miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos kuitenkin pysyi edellisvuoden tasolla ollen 27,5 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden vertailukelpoinen liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 27,0 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisen tuloksen pysymiseen edellisvuoden tasolla vaikuttivat hyvin sujunut Kekkilä-BVB:n tuotteiden kysyntä ja koko konsernin tehostamistoimenpiteet. Negatiivisesti tulokseen vaikuttivat poikkeuksellisen lämmin vuosi ja energiaturpeen voimakas kysynnän lasku, jonka vuoksi myös useita tuotannon alihankintasopimuksia jouduttiin päättämään.

Käyttöpääoman tehostamistoimet näkyivät selkeästi parantuneena liiketoiminnan kassavirtana (vapaa kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja), joka päättyneellä tilikaudella oli 39,6 (17,1) miljoonaa euroa.

Merkittävien energiaturvevarojen alaskirjauksien, soiden sulkemisiin liittyvien jatkuvien velvoitteiden kulukirjauksien sekä Nevelin kaupan myyntikulujen vuoksi rahoituksen tunnusluvut heikentyivät tilikauden aikana. Konsernin omavaraisuus tilikauden lopussa oli 27,9 (41,5) prosenttia ja nettovelkojen suhde käyttökatteeseen 6,1 (4,0).

COVID-19 -pandemia vaikutti konsernin eri osiin hyvin eri tavalla. Energy-divisioonaan pandemialla ei ollut juurikaan suoria vaikutuksia. Se ainoastaan viivytti vireillä olevia tai suunniteltuja uusia asiakashankkeita, koska vierailut sekä omille että asiakkaiden laitoksille olivat rajoitettuna minimiin.

Grow&Care -divisioonassa pandemia sulki rajoja ja vaikeutti aluksi kuljetuksia niin Keski-Euroopassa kuin Skandinaviassa kesken juuri alkaneen ammattiviljelysesongin. Pandemia myös keskeytti usean kuukauden ajaksi uusien vientimarkkinoiden avaamiseksi tehtävät toimet niin Kiinassa kuin USA:ssakin.

Yllättävin pandemian vaikutus oli harrastajaviljelyliiketoiminnan tuotteiden erittäin voimakas kysynnän kasvu. Kun ihmiset siirtyivät etätöihin ja lähes kaikkea harrastustoimintaa rajoitettiin, puutarhaharrastus koki ennennäkemättömän kasvusäyksen niin Ruotsissa, Suomessa kuin Keski-Euroopassakin. Lämmin kevät edesauttoi sesongin alkua ja sesonki jatkui poikkeuksellista myös läpi koko kesän. Jopa niin, että joissakin tuotteissa oli vaikea täyttää markkinoiden kysyntää.

Pandemia viivästytti ja vaikeutti Ilomantsiin rakennettavan aktiivihilitehtaan rakennustöitä. Monissa rakennus- ja laiteasennustöissä työskenteli runsaasti eri maista tulevia työntekijöitä. Tartuntojen ehkäiseminen edellytti monia erityisjärjestelyjä ja

varotoimenpiteenä toteutetut karanteenit viivästyttivät jonkin verran rakennusaikataulua. Lisäksi päälaitetoimittajallamme on ollut merkittäviä myöhästymisiä toimituksissaan, jotka ovat myöhästyttäneet koko projektin aikataulua. Tuotekehityksellemme suurin haitta pandemiasta on ollut Keski-Euroopassa sijaitsevien tuotekehityslaboratorioiden toiminnan pysähtyminen tai hidastuminen pandemian kiihkeimpinä aikoina.

Energiaturpeen kysynnän hallitsemattoman laskun takia Vapo käynnisti syksyllä säästöohjelman sekä toteutti noin 100 miljoonan euron alaskirjaukset, jotka kohdistuivat pääasiassa ennenaikaisesti suljettaviin turvetuotantoalueisiin ja niiden poistamattomaan infrastruktuuriin.

Energiaturpeen kysynnän nopea lasku pakotti Vapon tarkastelemaan liiketoimintastrategiaansa uudessa tilanteessa. Jotta yhtiö pystyi vastaamaan alaskirjauksien luomiin tasehaasteisiin ja jatkamaan valittua kasvustrategiaa kansainvälisillä kasvualustamarkkinoilla ja uusissa liiketoiminnoissa, yhtiö myi Suomessa, Ruotsissa ja Virossa toimivan energiainfraan pääasiassa keskittyvän tytäryhtiönsä Nevelin Ardianille.

Kehitys liiketoimintasegmenteittäin

Raportointisegmentit muodostuvat konsernin divisioonista Vapon johtamismallin mukaisesti. Vapo-konsernin raportoivat segmentit ovat Energy, Grow&Care, New Businesses ja muut toiminnot.

Energy

	9-12/2020	9-12/2019	Muutos	1-12/2020	1-12/2019	Muutos	5-12/2019
Liikevaihto (milj. eur)	85,6	103,7	-17,4 %	245,9	289,5	-15,1 %	149,1
Liikevoitto (milj. eur)	-103,1	-27,0	-281,7 %	-90,6	-12,0	-655,0 %	-39,4
Investoinnit (milj. eur)	8,0	21,6	-62,9 %	21,1	56,8	-62,9 %	30,3
Henkilöstö	362	351	3,1 %	371	364	1,9 %	366
Energian myynti, turve (GWh)	2 170	3 093	-29,9 %	6 992	9 058	-22,8 %	4 360
Energian myynti, muut polttoaineet (GWh)	1 157	1 374	-15,8 %	3 161	3 600	-12,2 %	2 126
Lämmön ja höyryn myynti (GWh)	547	585	-6,5 %	1 521	1 601	-5,0 %	668

Energy

Energy-divisioona vastaa Vapo-konsernin tarjoamista energia- ja polttoaineratkaisuista Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Tarjoamme energiantuottajille turve-, puu- ja pellettipolttoaineita sekä toimialan kehittyneimpiä etäkäyttöpalveluita. Pellettiasiakkaitamme palvelemme oman myyntipalvelumme ohella myös verkkokaupassamme. Nevel-brändin alla tuotamme teollisille ja kunnallisille asiakkaillemme lämpöä ja höyryä palveluna kuudella voimalaitoksella sekä noin 150 lämpökeskuksella. Kuluttaja-asiakkaillemme toimitamme kaukolämpöä yli 35 kaukolämpöverkossa. Divisioonan liikevaihto joulukuussa 2020 päättyneellä tilikaudella oli 245,9 miljoonaa euroa, josta yli puolet koostui uusiutuvista biopolttoaineista ja energiaratkaisuista.

Koko konserniin vaikuttanut ilmiö vuoden 2020 osalta oli maailmanlaajuinen COVID-19 -pandemia. Energy-divisioonan osalta pandemialla oli vähäiset suorat vaikutukset. Vuosi 2020 oli mittaushistorian lämpimin Vapon Energy-divisioonan toimintamaissa Suomessa, Ruotsissa ja Virossa näkyen selkeästi pienentyneinä polttoaineiden ja energian toimituksina. Polttoaineliiketoiminnassa lisää haasteita loi energiaturpeen kysynnän laskun lisäksi alhaalle painunut maakaasun hinta. Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla sähkön tukkuhinta oli alhaisin 14 vuoteen. Tilikauden kolmannen vuosikolmanneksen (syys-joulukuu) liikevaihto oli 85,6

(103,7) miljoonaa euroa. Liiketulos raportointijaksolta oli -103,1 (-27,0) miljoonaa euroa. Investoinnit olivat 8,0 (21,6) miljoonaa euroa.

Koko tilikauden liikevaihto oli 245,9 (149,1) miljoonaa euroa. Liiketulos oli -90,6 (-39,4) miljoonaa euroa. Liiketulokseen sisältyy kertaluonteisia eriä -111,9 (-38,9) miljoonaa euroa. Merkittävät kertaluonteiset erät koostuvat pääosin energiaturpeen tuotantoalueiden alaskirjauksista ja niihin liittyvien jatkuvien ympäristövelvoitteiden kulurajaamisesta.

Energiaturpeen kysynnän lasku jatkui, laskeva kysyntä näkyi kolmannen vuosikolmanneksen turvetoimituksissa, jotka jäivät lähes 30 prosenttia vertailujakson arvosta. Energiaturpeen ympärillä käyty laaja poliittinen keskustelu yhdessä syksyllä 2020 tehdyn energiaturpeen veronkorotuksen ja muiden energiaturpeen kilpailukykyä heikentävien päätösten kanssa ovat johtaneet siihen, että tämänhetkisen näkemyksen mukaan energiaturpeen käyttö puolittuu vuoden 2019 tasosta jo muutamassa vuodessa. Energiaturpeen kysynnän laskun myötä yhtiö joutui tekemään kolmannella vuosikolmanneksella 2020 noin 100 miljoonan euron alaskirjauksen energiaturvevarannoistaan sekä jatkuvien velvoitteiden kertaluonteisia kulurajauksia noin 14 miljoonan euron edestä. Lämpimin sää ja alentunut maakaasun hinta puolestaan vähensivät hakkeen ja pelletin kysyntää. Kokonaisuutena polttoaineiden toimitukset jäivät noin 26

prosenttia vertailukautta alhaisemmaksi kolmannella vuosikolmanneksella, ja 20 prosenttia koko vuoden osalta.

Vapo Oy tiedotti kesäkuussa 2020 käynnistävänsä Neveliin organisoitujen lämpö- ja sähköliiketoimintojensa strategisten vaihtoehtojen kartoittamisen. Marraskuussa 2020 Vapo tiedotti lämpö- ja sähköliiketoimintansa myynnistä ranskalaiselle Ardianille, kilpailuviranomaiset hyväksyivät kaupan vuoden 2020 lopussa ja järjestely saatettiin loppuun tammikuussa 2021. Mittaushistorian lämpimin vuosi vaikutti suoraan Nevel-konsernin liiketoimintaan lämmön toimituksien jäädessä noin 7 prosenttia vertailujaksoa alhaisemmaksi kolmannella vuosikolmanneksella ja 5 prosenttia koko vuoden osalta.

Grow&Care

Grow&Care -divisioonan Kekkila-BVB on Euroopan johtava ja monipuolisin kasvualustatoimija ammativiljelijä-, viherrakennus- ja kuluttajasegmenteissä.

Olemme erikoistuneet kehittämään, tuottamaan ja markkinoimaan korkealuokkaisia kasvualustoja, katteita ja lannoitteita viherrakentajille, ammattiviljelijöille, jälleenmyyjille sekä kotipuutarhureille. Näiden lisäksi turvetta toimitetaan eläinkuivikkeiksi hevostiloille, karjaloille, sikaloille ja siipikarjan kasvattajille. Maailman suurimpana kasvaturpeen tuottajana toimitamme kasvaturvetta raaka-aineena jatkojalostukseen ympäri maailman vastuullisuuden ollessa osa kaikkea toimintaamme.

Divisioonan tunnetut brändit Kekkila Garden ja Hasselfors Garden tarjoavat tuotteita kotipuutarhureille ja viherrakentajille pohjoismaissa ja Virossa. Keski-Euroopan markkinoilla kuluttajatuotevalikoimaamme tarjotaan Jardino- ja Florentus-brändeillä sekä osana kauppaketjujen private label -valikoimaa. Ammattiviljelyliiketoiminnassa BVB Substrates- ja Kekkila Professional -brändit keskittyvät kotimarkkinoiden lisäksi globaaleihin markkinoihin vientimaiden lukumäärän ollessa yli 100 maata.

Grow&Care

	9-12/2020	9-12/2019	Muutos	1-12/2020	1-12/2019	Muutos	5-12/2019
Liikevaihto (milj. eur)	77,0	60,0	28,3 %	299,9	250,2	19,8 %	150,1
Liikevoitto (milj. eur)	-6,0	-4,8	-25,2 %	14,0	7,0	101,4 %	-0,5
Investoinnit (milj. eur)	10,8	8,5	27,0 %	25,4	14,0	81,5 %	11,2
Henkilöstö	540	524	3,0 %	545	559	-2,5 %	547

Tilikauden kolmannen tertiilin (syys-joulukuu) liikevaihto oli 77,0 (60,0) miljoonaa euroa. Liiketulos oli -6,0 (-4,8) miljoonaa euroa. Raportointikauden tulokseen sisältyi kertaluonteisia kustannuksia -2,3 (-1,5) miljoonaa euroa. Divisioonan bruttoinvestoinnit olivat 10,8 (8,5) miljoonaa euroa.

Koko tilikauden liikevaihto kasvoi lähes 20 prosenttia edellisvuodesta ja oli 299,9 (250,2) miljoonaa euroa. Liikevaihdon merkittävä kasvu verrattuna vertailukauteen selittyi COVID-19 -pandemian aiheuttamasta poikkeuksellisesta kysynnästä erityisesti kuluttaja- ja raaka-aineliiketoiminnoissa. Poikkeuksellinen tilanne on pitänyt ihmiset kotona antaen heille aikaa ja mahdollisuuksia panostaa enemmän myös puutarhanhoitoon.

Liiketulos kaksinkertaistui ollen 14,0 (7,0) miljoonaa euroa. Tilikauden tulokseen sisältyi kertaluonteisia kustannuksia -1,6 (-2,6) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin luvuin erityisesti kuluttaja- sekä raaka-aineliiketoiminta kasvoivat merkittävästi COVID-19 -pandemian aiheuttamasta poikkeuksellisen vahvasta kysynnästä johtuen. Poikkeukselliset olosuhteet aiheuttivat eniten haasteita ammattiviljelyliiketoimintaamme, jonka kasvu suhteessa aikaisempaan vuoteen jäi odotettua alhaisemmaksi. Divisioonan bruttoinvestoinnit olivat 25,4 (14,0) miljoonaa euroa.

New Businesses

New Businesses -divisioonan tehtävänä on luoda osaamiseen, omiin raaka-aineresursseihin ja nouseviin asiakastarpeisiin pohjautuvia tuotteita ja innovaatioita. Tavoitteena on kehittää kestävä uutta liiketoimintaa, mikä lisää pitkällä tähtäyksellä omistaja-arvoamme. Vapo Ventures koordinoi myös konsernin innovaatio- ja IPR-toimintaa.

Vapon monivuotinen Refinery-tuotekehitysohjelma sai Business Finlandilta merkittävän tuen tämän vuoden alussa, jonka avulla Vapo pystyi lisäämään tutkimusresursseja suobiomassojen kemialliseen jalostamiseen humushapoksi, vahoiksi, hartseiksi ja muiksi arvokkaiksi ainesosiksi. Biostimulanttmarkkinaa tähtäävässä humushankkeessa aloitettiin kaupallisten tuotteiden kehittäminen, kasvutestit yhteistyössä asiakkaiden kanssa sekä laitoksen esisuunnittelu.

Carbons-liiketoiminta on aloittanut rakentamaan strategisesti merkittävää aktiivihiltä jalostavaa tuotantolaitosta Ilomantsiin keväällä 2019. Tuotantolaitoksen on määrä olla mekaanisessa valmiudessa kevättalvella 2021 ja kaupallisessa tuotannossa kesään 2021 mennessä. Tuotantolaitoksen rakennusvaiheen työllistävyys on yli sata henkilötyövuotta ja laitoksen ensimmäisen vaiheen jatkuva työllistävyys toimitus- ja tuotantoketju mukaan lukien on noin 50 henkilöä. Vapon aktiivihili tul-

laan myymään Novactor-tuotemerkillä. Tuotteiden kysyntä on arvioitu erittäin vahvaksi ja ensimmäiset kaupalliset sopimukset vaikuttavat lupaavilta.

Pandemia on viivästyttänyt ja vaikeuttanut Ilomantsiin rakennettavan aktiivihilituotantolaitoksen rakennustöitä. Monissa rakennus- ja laiteasennustöissä on työskennellyt runsaasti eri maista tulevia työntekijöitä. Tartuntojen ehkäiseminen on edellyttänyt monia erityisjärjestelyjä, ja varoimenpiteenä toteutetut karanteenit ovat viivästyttäneet jonkin verran rakennusaikataulua. Lisäk-

si päälaitetoimittajallamme on ollut merkittäviä myöhästymisiä toimituksissaan, jotka ovat myöhästyttäneet koko projektin aikataulua.

Tilikauden kolmannen tertiilin liikevaihto oli -1,6 (-1,0) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit olivat 14,4 (5,4) miljoonaa euroa.

Koko tilikauden liikevaihto oli -3,3 (-1,6) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit olivat 28,0 (7,1) miljoonaa euroa.

New Businesses

	9-12/2020	9-12/2019	Muutos	1-12/2020	1-12/2019	Muutos	5-12/2019
Liikevaihto (milj. eur)	0,8	0,4	104,0 %	2,4	1,8	32,4 %	0,0
Liikevoitto (milj. eur)	-1,6	-1,0	-52,2 %	-3,3	-2,0	-65,3 %	-1,6
Investoinnit (milj. eur)	14,4	5,4	166,1 %	28,0	9,4	198,6 %	7,1
Henkilöstö	29	20	46,8 %	26	18	15,8 %	19

Muut toiminnot

	9-12/2020	9-12/2019	Muutos	1-12/2020	1-12/2019	Muutos	5-12/2019
Liikevaihto (milj. eur)	0,0	0,0	-31,0 %	0,1	0,1	1,0 %	0,1
Liikevoitto (milj. eur)	-10,9	-2,3	-365,3 %	-15,0	-12,1	-24,0 %	0,9
Henkilöstö	87	115	2,0 %	90	113	15,1 %	117

Maantieteelliset tiedot

1-12/2020 (1 000 eur)	Liikevaihto kohdemaan mukaan	Pitkäaikaiset varat	Investoinnit
Suomi	267 983	176 133	46 446
Ruotsi	84 531	178 194	5 053
Hollanti	74 060	99 357	12 059
Saksa	34 512	2 350	1 011
Viro	11 131	31 564	12 019
Muut Pohjoismaat	3 060		
Muut Euroopan maat	36 899	587	
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	8 484		
Muut maat	24 254		
Konserni yhteensä	544 913	488 185	76 588

Muut toiminnot

Muut toiminnot -segmentti pitää sisällään Vapo-konsernin liiketoimintayksiköille allokoimat-tomia eriä liittyen konsernin hallinto-, Supply Chain Management-, yritysjärjestely- ja tukitoimintojen kuluihin.

Muut toiminnot -segmentin vaikutus liiketulokseen syys-joulukuussa oli -10,9 (-2,3) miljoonaa euroa.

Muut toiminnot -segmentin vaikutus koko tilikauden liiketulokseen oli -15,0 (0,9) miljoonaa euroa. Tä-hän vaikuttaa merkittävästi kertaluonteisena eränä -10,0 miljoonaa euroa, jossa merkittävin on Nevelin myyntiin liittyneet kulut. Vertailuvuodessa mukana on päättyneisiin liiketoimintoihin liittyvä tuloutus

elokuulta 2019 arvoltaan 4,9 miljoonaa euroa.

Kassavirta, investoinnit ja rahoitus

Konsernin vapaa kassavirta ennen veroja tilikau-della 1.1.-31.12.2020 oli 39,6 (17,1) miljoonaa eu-roa. Käyttöpääoman tehostamistoimet paransivat vapaata kassavirtaa merkittävästi. Käyttöpääoman muutoksen vaikutus kassavirtaan oli 44,8 (10,3) miljoonaa euroa.

Päättyneen tilikauden bruttoinvestoinnit olivat 76,6 (79,8) miljoonaa euroa eli 162,3 (156) pro-senttia poistojen määrästä. Tilivuoden merkittä-vimmät investoinnit kohdistuivat Carbons-liiketoiminnan aloittamiseen. Investointeja tehtiin myös lämpö- ja sähköliiketoiminnan kapasiteetin laajen-

nus- ja energiatehokkuusinvestointeihin ja fossii-listen polttoaineiden käytön vähentämiseen sekä turvetuotannossa ympäristönsuojeluun ja kenttien ylläpitoon. Nettoinvestoinnit (bruttoinvestoinnit - omaisuuserien myynnit) olivat 59,1 (58,9) miljoonaa euroa.

Konsernin maksuvalmius säilyi tilikauden aikana hyvänä COVID-19 -pandemian aiheuttamasta raha-markkinahäiriöstä huolimatta. Kaikki rahoitukselliset veloitteet hoidettiin sopimusten mukaisesti. Hybridi-velkakirjoista lunastettiin takaisin ennaikaisesti 20,1 miljoonaa euroa 26.6.2020 julkaistun ilmoituk-sen mukaisesti. Korolliset nettovelat olivat tilikauden lopussa 327,7 (315,2) miljoonaa euroa. Korollisten nettovelkojen suhde käyttökatteeseen (net debt/ EBITDA) 31.12.2020 oli 6,1 (4,0). Käyttökatetta ra-sittivat kertaluonteiset erät yhteensä 20 miljoonaa euroa, jotka syntyivät pääosin turvetuotantoon koh-distuneista kustannusvarauksista tuotannosta pois-tettujen soiden jatkoveloitteiden vuoksi ja Nevel-yritysjärjestelyyn varatuista neuvonantajakuluista.

Lyhytaikainen korollinen velka oli 58,1 (46,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli tilikauden lopussa 27,9 (42,9) prosenttia. Vapon pitkäaikaisista korolli-sista veloista 17 prosenttia on omavaraisuuteen si-dotun kovenanttiehdon piirissä. Tilinpäätöshetkellä Vapo täytti rahoitussopimuksiinsa liittyvät kovenan-tit ja muut ehdot huomioiden rahoittajien kanssa sovitut waiver- sopimukset, joiden mukaisesti kon-

sernin omavaraisuus saa tilapäisesti laskea alle 35 prosentin (mutta yli 25 %). Omavaraisuuteen vaikut-ti olennaisesti turvetuotantoon liittyvät kertaluontoi-set, merkittävää kokoluokkaa olevat alaskirjaukset. Konsernin omavaraisuus nousi jälleen yli 35 pro-senttiin Nevel Oy:n osakkeista saadulla myyntivoi-tolla tammikuussa 2021. Joukkovelkakirjalainoissa ei ole finanssikovenanttia vaan pelkästään change of control -lauseke.

Konsernin taseen loppusumma oli 758,5 (829,3) miljoonaa euroa. Konsernin nettorahoituserät oli-vat -12,5 (-7,8) miljoonaa euroa. Nettorahoituserät olivat -2,3 (-2,6) prosenttia liikevaihdosta. Netto-velkaantumisaste oli 158,0 (93,4) prosenttia. Net-tovelkaantumisasteeseen vaikutti negatiivisesti turvetuotantoa koskevat, merkittävää kokoluokkaa olevat alaskirjaukset. Vastaavasti tytäryhtiö Nevel Oy:n osakkeiden myynti tammikuussa 2021 pie-nensi nettovelkaantumisastetta selkeästi alle tili-kauden 2019 tason.

Toimintaan sisältyvä luontainen kausivaihtelu

Vuodenaikojen mukaan vaihteleva lämmitystarve tuo merkittävää syklisyyttä konsernin Energia-lii-ketoimintaan. Päättyneellä tilikaudella lämpötila oli historiallisen lämmin, mikä laski selkeästi läm-mön ja polttoaineiden myyntiä. Vuosikolmannes syyskuusta joulukuuhun on normaalisti jo merkit-tävä lämmityskausi toimintamaissamme.

Myös Grow&Care-divisioonan kasvualustaliiketoiminta on altis kausivaihteluille parhaimman kysynnän ajoittuessa kevätkesään. Syys-joulukuun osalta myynti keskittyy lähinnä ammattiviljelijöille tapahtuvaan myyntiin, vähittäismyyntikanavat ovat isommassa roolissa kevät- ja kesäkaudella. Kasvualustaraaka-ainemyyntiä tapahtuu tasaisemmin ympäri vuoden.

Merkittävät riskit ja epävarmuustekijät

Regulaatoriskit

Vuonna 2019 Suomessa käytettiin energiaturvetta 15,640 TWh. Hallitusohjelman tavoitteeksi on asetettu energiaturpeen käytön puolittuminen vuoteen 2030 mennessä. Vapo Oy:n asiakkailtaan keräämän kysyntäennusteen mukaan puolittuminen tapahtuu jo vuonna 2023. Vuonna 2025 energiaturpeen käyttö olisi 4,630 TWh eli turpeen käyttö olisi enää alle 30 prosenttia vuoden 2019 määrästä.

Vuonna 2020 Vapon energiaturpeen myynti alitti ensimmäistä kertaa 100 miljoonan euron rajan. Laskua edellisvuoteen oli toistamiseen noin 20 prosenttia. Merkittävimmät syyt tähän ovat energiaturpeen veron korottaminen vuoden alusta 3,00 eurosta 5,7 euroon megawattitunnilta ja kysynnän 2020 noin 27 euron tasolta/hiilitonni jopa yli 38 euroon/hiilitonni kohonnut päästöoikeuden

hinta. Päästöoikeuden hinta yhtä energiaturpeella tuotettua MWh:ta kohden on nyt yli 12 euroa.

Energiaturve on korvautunut pääasiassa puulla. Valitettavasti entistä enemmän tuontihakkeella, jota tuodaan Suomeen Venäjältä ja laivoilla kauempaakin. Nykyisellä verotasolla ja vallitsevilla päästöoikeuksien hinnoilla energiaturve on asiakkailleen selvästi haketta ja sellupuuta kalliimpi polttoaine. Energiaturpeen hinta lähestyy jo tukkipuun hintaa.

Kasvuturpeen riskit

Kasvuturpeen osalta poliittista liikehdintää Euroopassa on havaittavissa tiukentuvan regulaation suuntaan. Toiminnan merkittävimpänä uhkana on turpeen käytön rajoittaminen, odottamattomat muutokset turvetta koskevassa lainsäädännössä ja vähittäiskaupan kiristyvät asenteet turpeen käyttöä kohtaan.

Läpinäkyvän informaation tarjoaminen turpeen käytön ympäristövaikutuksista, toimialan aktiivisuus objektiivisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa ja turpeen roolin korostamisessa kasvihuoneviljelyssä ja globaalissa ruuantuotannossa on oleellista riskien hallinnassa. Myös kierrätysratkaisujen aktiivinen edistäminen sekä vastuullisten turvetuotantomenetelmien ja turvetuotantoalueiden ennallistaminen ovat erittäin keskeisessä roolissa turpeen käytön yleisen hyväksyttävyyden kannalta.

Aktiivihiililiiketoiminnan riskit

Aktiivihiililiiketoimintaan merkittävimpänä riskinä on Ilomantsin ensimmäisen tuotantolaitoksen onnistunut käynnistys ennen kesää 2021. Siihen liittyy siis vielä sekä mekaaninen toiminnallinen että lopputuotteen laadullinen riski.

Myös Novactor-brändin alla myytävään Vapon aktiivihiilen turveraaka-aineeseen liittyy fossiilittomuusvaateen mukana hyväksyttävyyseriski. Ilomantsin tuotantolaitos on suunniteltu pystyvän kuitenkin hyödyntämään tarvittaessa muitakin raaka-aineita aktiivihiilen valmistukseen.

Markkinariskit

Vapon liiketoimintoihin liittyy merkittäviä markkinariskejä sekä lopputuotteiden kysynnän, että raaka-aineiden hinnan ja saatavuuden osalta.

Kansainvälisillä markkinoilla puuperäisten raaka-aineiden kysyntä on kasvanut merkittävästi asiakkaiden etsiessä ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja. Myös niiden tuonti Euroopan ulkopuolelta on kasvanut. Markkinoiden kasvaessa oikeahintaisen raaka-aineen saatavuus suhteessa lopputuotteen hintaan on avainasemassa kilpailukyvyyn varmistamiseksi. Markkinaa heiluttaa myös Britannian EU-ero ja siihen mahdollisesti liittyvät Britannian uudelleen muotoilema energia- ja ilmastopolitiikka sekä kansainvälisen kaupan muutokset tai häiriöt.

Sääriskit

Vapon liiketoimintoihin laajasti vaikuttava yhteinen riski on sääolosuhteet. Talvella lämpötila vaikuttaa asiakkaiden polttoainetarpeeseen. Keväällä sääolosuhteet myös ratkaisevat puutarhakaupan kiihkeimman sesongin ajoittumisen vaikuttaen koko vuoden tuloskehitykseen. Kesäaikana sään vaikutus kohdistuu biopolttoaineiden ja ympäristötuotteiden tuotantomääriin sekä laatuun.

Kesän 2020 turvetuotanto onnistui suunnitellusti Suomessa, Ruotsissa ja Virossa.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskejä ovat työturvallisuus, omaisuus- ja keskeytysvahinkoriskit sekä ympäristöriskit. Vahinkoriskien toteutumista pyritään estämään enakoivilla riskienhallintatoimenpiteillä ja nopealla reagoinnilla havaittuihin vaaroihin. Riskit, joita ei voida hallita omin toimenpitein, vakuutetaan mahdollisuuksien mukaan. Tavoitteena on myönteisen työturvallisuuden ja omaisuudensuojaa koskevan kulttuurin jatkuva edistäminen läpi kaikkien toimintojen. Mittavat panostukset turvallisuuskulttuurin muuttamiseen näkyvät jo muun muassa tapaturmien lukumäärän ja tapaturmataajuuden laskuna sekä turvallisuushavaintojen ja niiden perusteella tehtävien parannustoimenpiteiden kasvuna koko Vapo-konsernissa.

Rahoitus- ja hyödykeriskit

Yhtiö hallitsee rahoitusriskiä ja ylläpitää maksuvalmiutta tasapainottamalla lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen suhteellista osuutta sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennysaikatauluja. Lisäksi rahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä hallitaan hajauttamalla varainhankintaa eri pankkien ja rahoitusinstrumenttien välillä.

Yhtiön pääasialliset rahoitusriskit ovat valuutta-, korko- ja maksuvalmiusriski. Rahoitusriskien tunnistamisesta ja hallinnasta vastaa konsernin keskitetty rahoitustoiminto, jota ohjaa hallituksen hyväksymä rahoituspolitiikka. Konserni käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä, valuuttavaihtosopimuksia, valuuttalainoja sekä hyödykejohdannaisia.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Konsernin tutkimus- ja kehitystoiminnan panokset tilikaudella 1.1.-31.12.2020 olivat yhteensä 27,2 (10,7) miljoonaa euroa, mikä on 5,0 (3,5) prosenttia liikevaihdosta. Tutkimus- ja kehitystoiminta keskittyi yhtiön strategisen uudistumisen tukemiseen kaikissa Vapo-konsernin yhtiöissä.

New Businesses -divisioona tutkii, kehittää ja kaupallistaa Vapon uusia liiketoimintoja, jotka perustuvat yhtiön vahvuuksiin, nouseviin asiakastarpeisiin, raaka-ainevaroihin, osaamiseen ja verkostoihin. Tavoitteena on löytää luonnonva-

rojen kestäväään käyttöön perustuvia ratkaisuja jalostusasteen nostamiseksi uusiksi tuotteiksi ja palveluiksi. Tästä esimerkkejä on jo liiketoiminnaksi siirtynyt Vapo Novactor, joka keskittyy aktiivihiilituotteisiin. Divisioona vastaa myös konsernin innovaatio- ja IPR johtamisesta.

Vapo Refinery -tuotekehitysohjelma tähtää kansainväliseen liikevaihtoon suobiomassaa hyödyntämällä. Turpeen ja sammalen korkean jalostusasteen tuotteisiin liittyy tulevaisuudessa valtava potentiaali, sillä maailma tarvitsee uusia keinoja kestäväen ruuantuotannon edistämiseen, veden ja ilman puhdistamiseen sekä korvaamaan haitallisia kemikaaleja, öljypohjaisia tuotteita ja muoveja. Vapo Refineryssä raaka-aineet ja sivuvirrat hyödynnetään kokonaisvaltaisesti kiertotalousperiaatteen mukaisesti.

Konsernin innovaatio- ja IPR-strategia toteuttaa yhtiön tavoitetta kehittää olemassa olevia liiketoimintoja ja luoda uutta liiketoimintaa. Lisäksi strategian mukaisesti hallitaan ja suojataan kehitettyä aineellista ja aineetonta omaisuutta. Keskeisiä toimenpiteitä ovat henkilöstön osaamisen kehittäminen, innovaatiokulttuurin ylläpito ja enakoivat toimenpiteet aineettoman omaisuuden suojaamiseksi.

Ympäristövastuu

Vapo on sitoutunut toimintansa jatkuvaan parantamiseen ja ympäristötyön kehittämiseen. Haluamme olla vastuulliseksi tunnustettu toimija kaikkialla, missä olemme läsnä. Vuoden 2019 aikana **päivitettiin ja hyväksyttiin Vapo-konsernille vastuullisuuden pitkän tähtäimen tavoitteet ja ympäristöstrategia**: vähennämme päästöjä vesistöön ja ilmastoon, hyödynnämme luonnonvaroja kestäväällä tavalla, parannamme materiaalihokkuutta, vähennämme jätekuormitusta ja hävikkiä, sekä huolehdimme toimistojemme ympäristöystävällisyydestä. Jokaisella Vapon liiketoiminnalla on ympäristöstrategian mukainen vuosittain päivittyvä ympäristöohjelma, jossa on esitetty ympäristövastuun merkittävimmät näkökohdat ja vuosittaiset ympäristötavoitteet. Lisäksi toteutimme koko henkilöstölle verkkokurssin ympäristöasioiden hallinnasta, ja 408 työntekijää (38 % konsernin henkilöstöstä) suoritti kurssin vuoden 2020 aikana.

Kehitimme **turpeen vastuullisuuskonseptin** erityisesti uusien liiketoimintojen käyttöön, dokumentoiden turvetuotannon menetelmät, veloitteet, ja valvonnan Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Viime vuonna jätimme kuusi uutta vastuullisesti tuotetun turpeen sertifiointihakemusta RPP (Responsibly Produced Peat) -organisaatiolle. Näiden hakemusten hyväksymisen jälkeen Vapon RPP-sertifioidut turvealueet laajenevat

548 hehtaarista 3 319 hehtaariin vastaamaan Kekkilä-BVB:n asiakkaiden tarpeita.

Jatkoimme turvetuotantoalueiden omaehtoisia ympäristötarkastuksia. Suomen turvetuotannon urakoitsijat tarkastivat vesienkäsittelyrakenteet tuotantokaudella neljän viikon välein, minkä lisäksi kesäajaksi palkatut 14 (17) ympäristötarkastajaa tarkastivat kaikkien tuotannossa olevien työmaiden vesienkäsittelymenetelmät sekä ympäristölupaehtoien mukaiset asiat. Vuonna 2020 ELY-keskukset tekivät Vapon Suomen turvetuotantoalueille 119 (120) tarkastuskäyntiä.

Yhtiössä on **jatkuvatoimisten mittalaitteiden käytöstä** kertynyt kattava ajallinen ja alueellinen aineisto turvetuotannon vedenlaadusta ja kuormituksesta. Aineisto on mahdollistanut tarkan kvantitatiivisen analyysin, jota hyödynnettiin Tampereen yliopiston ja Vapon yhteistyössä tekemässä tutkimuksessa vuonna 2020, missä tutkittiin nykyisin käytössä olevan tarkkailumenetelmän eli käsinäytteenoton tarkkuutta päästöjen arvioinnissa. Tutkimus osoitti, manuaalisen ja jatkuvatoimisen mittauksen vahvaa korrelaatiota (CODMn eli humuksen osalta 0,96 ja kiintoaineen 0,90) eli käytössä oleva manuaaliseen näytteenottoon perustuva päästöjen seuranta on hyvin luotettava tapa määrittää turvetuotannon vuosipäästöt. Tutkimuksessa kehitettiin myös oppivaa algoritmia hyödyntävä menetelmä näytteenottoajankohtien

optimaaliseksi määrittämiseksi siten, että vuosipäästöjen arviointi on mahdollisimman tarkka tietyllä vuosittaisella mittauskertojen määrällä. Tutkimuksen perusteella määritetyt optimaaliset mittausajankohdat keskittyvät kevääseen ja syksyyn, kun virtaamat ovat suurimmillaan. Kun kohdekohtainen virtaama voidaan määrittää jatkuvasti, useimmilla tuotantoalueilla jo 3–6 oikein ajoitettua mittausantavaa luotettavan arvion kokonaisuormituksesta. Tutkimuksella saadun tiedon avulla voimme saavuttaa merkittäviä kustannussäästöjä kuormitustarkkailussa, sen tarkkuuden ja luotettavuuden edelleen säilyttäen.

Yhtiön luvitusperiaatteen mukaisesti uusia tuotantoalueita haetaan vain ojitetuille turvemaille. Vapo-konsernin (Suomi, Ruotsi, Viro) turvetuotantoalueiden ympäristöinvestoinnit vuonna 2020 olivat 0,3 (0,8) miljoonaa euroa, jotka koostuivat pääasiassa turvetuotannon vesienkäsittelyraken- teiden tehostamis- ja rakentamistoimenpiteistä. Tilikauden ympäristönsuojelukustannukset ilman oman henkilöstön työpanosta olivat yhteensä 14,4 (16,1) miljoonaa euroa. Ne koostuivat pääasiassa turvetuotannon vesienkäsittelyrakenteiden ylläpidosta ja vaikutustarkkailuista.

Tuotannossa ollut turveala oli Vapo-konsernissa (Suomi, Ruotsi, Viro) kesällä 2020 noin 29 200 (40 600) hehtaaria, josta Suomessa auma-alueineen 20 550 (33 500) hehtaaria. Suomessa uusia alueita

saatiin tuotantoon 374 (454) hehtaaria ja tuotanto- alueita poistui tuotannosta yhteensä 8 700 (5 289) hehtaaria tilikauden loppuun mennessä. Ruotsissa alueita poistui tuotannosta 204 (76) hehtaaria.

Vapossa siirryttiin reilulla sadalla turvetuotanto- alueella **tuotannon jälkeiseen jälkihoitovaiheeseen** ja soiden tuotantoalueiden sulkeminen oli yksi vuoden 2020 tärkeimpiä projekteja turveope- raatioissa. Siirtymään vaikutti osaltaan energia- turpeen laskeva kysyntä ja asiakkaidemme siirtyminen fossiilisista polttoaineista yhä enenevässä määrin biopolttoaineisiin.

Tilikauden aikana **seuraavaan maankäyttömuotoon** siirtyi Suomen turvetuotannosta yhtiön omistuksessa olevia alueita 1 156 (453) hehtaaria. Alueita siirrettiin metsitettäväksi 754 (356) hehtaaria ja kosteikoiksi 402 (97) hehtaaria. Lisäksi myytiin merkittävä määrä alueita, joiden seuraavasta maankäytöstä päättää uusi omistaja. Maanomistajille palautettiin tuotannosta poistettuja alueita 3 836 (1 145) hehtaaria. Tuotannosta poistettujen alueiden jälkihoitoon varaudutaan ympäristöva- rauksella, jolla katetaan tuotannon päättymisen jälkeisten velvoitteiden kustannukset. Tilikauden aikana Vapo myi luontoarvoltaan merkittäviä soita valtiolle suojelutarkoituksiin 1 063 hehtaaria.

Vuonna 2020 Vapo-konsernissa jatkettiin **omien voima- ja lämpölaitosten monivuotista kehitys-**

ohjelmaa öljyn käytön vähentämiseksi ja energia- tehokkuuden parantamiseksi. Uusiutuvien poltto- aineiden osuus on tällä hetkellä jo 67 prosenttia kaikista käytetyistä polttoaineista, Suomessa 61 (46) prosenttia, Ruotsissa 97 (94) prosenttia ja Vi- rossa 18 (7) prosenttia. Nevel Oy on sitoutunut nostamaan uusiutuvien polttoaineiden osuuden yli 75 prosenttiin vuoden 2021 loppuun mennes- sä. Nevel Oy:n Suomen energiantuotantolaitoksil- la kotimaisten polttoaineiden käyttö pysyi samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Raportoin- tikaudella yhtiö investoi energiatehokkuuteen ja biopolttoaineiden käyttömahdollisuuksien lisää- miseen kaikissa toimintamaissaan.

Yhtiökokoukset

Vapo Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 19.3.2020. Yhtiökokous vahvisti tilin- päätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.5.2019–31.12.2019 ja myönsi vastuuvapauden hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti maksaa 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta osinkoa 133,00 euroa osakkeelta, yhteensä 3,99 miljoonaa euroa. Ensimmäisen puolikkaan osingon maksu- päivä oli 27.3.2020 ja toisen puolikkaan 18.6.2020.

Yhtiökokous vahvisti hallintoneuvoston jäsenmää- räksi kymmenen. Puheenjohtajaksi valittiin Juha Sipilä ja varapuheenjohtajaksi Heikki Miilumäki. Jäseniksi valittiin Antti Häkkänen, Eero Kubin,

Henkilöstö segmenteittäin keskimäärin

	1-12/2020	5-12/2019
Energy	371	366
Grow&Care	545	547
New Businesses	26	19
Muut	90	117
Yhteensä	1 031	1 050

Esko Kurvinen, Tommi Lunttila, Mauri Peltokan- gas, Jenni Pitko, Piritta Rantanen ja Tiina Snicker. Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Puheenjohtajana jatkaa Jan Lång ja varapuheenjohtajana Markus Tykkyläinen. Tuo- mas Hyyryläinen, Kirsi Punttila, Minna Smedsten ja Maija Strandberg jatkavat hallituksen jäseninä. Uusiksi hallituksen jäseniksi valittiin Stefan Damlin ja Vesa Hätilä.

Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Henkilöstö

Tilivuoden viimeisellä tertiilillä konsernin palveluk- sessa oli keskimäärin 1 018 (1 009) henkilöä. Koko tilivuonna palveluksessa oli keskimäärin 1 031 (1 050) henkilöä.

Vapo Oy:n ja Kekkilä Oy:n yhteistoimintaneuvot- telukunnat kokoontuivat tilikauden aikana suunni-

tellusti kaksi kertaa käsittelemään yhtiöiden ajan-kohtaisia asioita. Lisäksi henkilöstöllä on edustus Vapon hallintoneuvostossa. Hallintoneuvosto koontui kolme kertaa tilikauden aikana.

Työturvallisuus

Vapo-konsernin turvallisuusryhmä johtaa ja kehittää Turvallisuus ensin! kulttuuriamme turvallisuushäiriöiden ja onnettomuuksien ehkäisemiseksi tehokkaalla riskien vähentämisellä, kouluttamalla ja tukemalla liiketoimintoja. Vuonna 2020 Vapo-konsernin tapaturmataajuus (LTA1f: poissaoloon johdaneet tapaturmat miljoonaa työtuntia kohden) nousivat hieman edellisestä vuodesta 7,2 (6,7). Tapaturmataajuus nousi lähinnä Suomen polttoaineliiketoiminnoissa ja turvetuotannossa. Merkitävä parannus tapahtui Alankomaissa, jossa tapaturmataajuus laski 40 prosenttia (edellisvuoteen verrattuna). Suurin osa onnettomuuksistamme ja erityisesti vakavista tapaturmista tapahtui tuotantotoiminnassa. Viimeisen kolmen vuoden aikana 23 prosenttia tapauksista on määritelty vakavaksi tapaturmaksi tai vakavaksi läheltä piti -tapaturmaksi (19 tapaus 81 tapauksesta). Kuitenkaan mikään näistä ei ole ollut kuolemantapausta lähellä, ja kaikki tapaturmat huomioiden 55 prosenttia ei johtanut menetettyyn työaikaan.

Turvallisuuskulttuurin parantamiseksi ja yhdenmu-kaistamiseksi keskityimme vuonna 2020 turvalli-suuskoulutukseen. Konsernitasolla 97 prosenttia

kaikista operatiivisista työntekijöistä suoritti sisäisen Turvallisuus ensin! verkkokurssin, ja 87 prosenttia operatiivisista työntekijöistä sai lisäksi ulkopuolista turvallisuuskoulutusta. Seuraamme myös urakoitsijoiden onnettomuuksia toiminnassamme ja teemme onnettomuustutkinnat yhdessä heidän kanssaan. COVID-19 -pandemian aiheuttamien matkustusrajoitusten vuoksi turvallisuushavaintojen määrä oli 3 986 (4 709), vähentyen 15 prosenttia.

Vapo-konsernissa on nollatoleranssi epäasiallista käyttäytymistä ja syrjintää kohtaan, ja kaikki yhdeksän vuoden aikana raportoituja tapauksia käytiin läpi viivyttelämättä.

Vapo-konserni osallistui Great Place to Work -henkilöstötutkimukseen toisen kerran, lokakuussa 2020. Tämä mahdollisti vertailun viime vuoden tuloksiin. Tuloksemme, Trust Index 68 prosenttia, nousi 5 prosenttiyksikköä vuodesta 2019, mikä on merkittävä edistysaskel matkallamme yhdeksi Euroopan parhaista työpaikoista vuoteen 2030 mennessä. Vastausprosentti pysyi samalla korkealla tasolla, 79 prosentissa, osoittaen vahvaa henkilöstön sitoutumista yrityskulttuurin kehittämiseen. Yksittäiseen lausuntoon ”Ottaen kaiken huomioon, sanoisin, että tämä on loistava paikka työskennellä” positiivisen arvosanan antoi 75 (69) prosenttia henkilöstöstä.

Muutokset organisaatorakenteessa

Clean Waters Oy fuusioituminen osaksi Vapo Oy:tä vahvistui 1.5.2020, Nevel Eesti OU:n osuuksien siirto osakevastiketta vastaan Salon Energiantuotanto Oy:lle tapahtui 20.5.2020 ja 31.10.2020 vahvistui Salon Energiantuotanto Oy fuusioituminen osaksi Nevel Oy:tä.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Hallitus ehdottaa 30.3.2021 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että Vapo Oy:n tilikauden tulos -124.139.477,60 euroa, kirjataan voittovarojen muutokseksi, jonka jälkeen yhtiökokouksen käytettävissä on voitonjakokelpoisia varoja 15.848.259,19 euroa.

Osinkopolitiikkansa mukaisesti Vapo Oy jakaa osinkoina keskimäärin 50 prosenttia tilinpäätöksen osoittamasta vuosivoitosta. Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa on tapahtunut olennaisia muutoksia liittyen Nevelin myyntiin. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.-31.12.2020 ei jaeta osinkoa.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Vapo tiedotti 28.1.2021 saattaneensa päätökseen kokonaan omistamansa Nevel Oy:n myynnin Ardianille. Nevel tarjoaa teollisuudelle ja kunnille kehittyneitä infrastruktuuriratkaisuja Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Kaupasta tiedotettiin 2.11.2020 ja Suomen sekä Ruotsin kilpailuviran-

omaiset hyväksyivät kaupan 23.12.2020 mennessä. Samana päivänä juuri ennen Nevelin myyntiä, Nevel hankki 100 prosenttia omistukseensa aieman osakkuusyhtiönsä Nevel Lämpövoima Ky:n.

Kaupan velaton kauppahinta (enterprise value) oli 656 miljoonaa euroa. Vapo tulee kirjaamaan vuoden 2021 ensimmäisen vuosikolmanneksen tulokseen noin 490 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Lisäksi kaupan päätökseen saattamisen seurauksena Nevel Oy:n toimitusjohtaja vapautettiin tehtävistään Vapo-konsernin johtoryhmästä.

Tulevaisuuden näkymät

Vapo-konserni on maailman suurimpia energia- ja kasvualustaturpeen tuottajia. Yhtiöllä on merkittävä rooli Suomen energiaomavaraisuuden ja huoltovarmuuden turvaajana. Poliittiset päätökset vaikuttavat kuitenkin olennaisesti yhtiön lähes kaikkien liiketoimintojen kannattavuuteen ja siten yhtiön kykyyn investoida korkeamman jalostusarvon tuotantoon. Sähkö- ja lämpöyhtiö Nevelin myynnistä saamistaan varoilla Vapolla on mahdollisuus jatkaa voimakasta uudistumistaan entisestä moniala- ja energiayhtiöstä selkeämmin Euroopan johtavaksi kasvualustojen tuottajaksi Kekkilä-BVB:n kautta sekä puhtaamman veden ja ilman mahdollistajaksi Novactor-aktiivihiili- ja -liiketoiminnan kautta.

Kekkilä-BVB-alakonserni panostaa myös alkaneella tilikaudella tuotevalikoiman kehittämiseen ja kansainvälisen myynnin kannattavaan kasvattamiseen ammattiviljely-, kuluttaja- ja viherrakentamisen liiketoiminnoissa. Uusille markkinoille on strategian mukaisesti tarkoitus laajentaa jakeluverkostoa ja olemassa olevilla Euroopan kotimarkkinoilla on tavoitteena kasvattaa yhteistyötä jo laajan asiakasverkoston kanssa.

Vapo jatkaa strategian mukaisten toimenpiteiden toteuttamista henkilöstön osaamisen kasvattamiseksi ja markkinoiden parhaimman asiakaspalvelun tuottamiseksi. Tämä pitää sisällään kokonaisratkaisujen kehittämistä energia-asiakkaillemme. Samalla yhtiö jatkaa omien liiketoimintaprosessien tehostamista kannattavuuden parantamiseksi. Energiaturpeen kysynnän polttoaineena odotetaan jatkavan laskuaan, vastaavasti bioenergian kysynnässä odotetaan voimakasta kasvua.

Vapo jatkaa uusien liiketoimintojen kaupallistamistyötä Carbons-liiketoiminnassa sekä jatkaa seuraavien uusien liiketoiminta-avausten tutkimustyötä Vapo Ventures -toiminnassa. Carbonsin ensimmäisen teknisten hiilten tuotantoon soveltuvan tuotantolaitoksen rakennustyö etenee suunnitellusti Ilomantsissa ja sen toiminnan onkin suunniteltu käynnistyvän vielä ennen kesää. Vapo Ventures -toiminta keskittyy vahvasti yhteistyöhön muiden alan toimijoiden kanssa edistääkseen hankkeitaan mahdollisimman tehokkaasti yhteistyössä kiinnostuneiden partnereiden kanssa.

Edellisen tilikauden aikana Vapo myös aloitti omien tuulivoimahankkeiden kehittämisen ja toiminta jatkuu hyvään tahtiin myös 2021 aikana valittujen ensimmäisten hankkeiden osalta.

Konsernin keskeiset tunnusluvut

MEUR	9-12/2020	9-12/2019	1-12/2020	5-12/2020	5/2018-4/2019
Liikevaihto	162,1	163,6	544,9	297,7	460,8
Liikevoitto (EBIT)	-121,4	-35,1	-95,3	-40,4	33,3
% liikevaihdosta	-74,9	-21,5	-17,5	-13,6	7,2
Liikevoitto (EBIT) ennen arvonalentumisia	-18,6	3,8	7,4	-1,5	33,5
% liikevaihdosta	-11,5	2,3	1,4	-0,5	7,3
Tilikauden tulos	-121,5	-32,2	-108,1	-40,2	25,2
Käyttökate (EBITDA)	-4,5	18,6	53,8	37,0	74,1
+/- Käyttöpääoman muutos	21,2	10,3	44,8	10,3	-45,7
- Nettoinvestoinnit	-26,3	-18,6	-59,1	-26,3	-50,7
Vapaa kassavirta ennen veroja	-9,7	10,4	39,6	21,0	-22,3
Bruttoinvestoinnit	-33,2	-31,5	-76,6	-42,8	-62,7
Sijoitetun pääoman tuotto % *			-14,0	-1,7	5,4
Sijoitetun pääoman tuotto % ennen arvonalentumisia *			1,1	4,1	5,4
Oman pääoman tuotto % *			-34,9	-5,2	7,0
Taseen loppusumma			758,5	829,3	805,8
Oma pääoma			207,4	343,5	404,0
Korolliset nettovelat			327,7	315,2	265,6
Omavaraisuusaste %**			27,9	42,9	51,3
Korolliset nettovelat/käyttökate			6,1	4,0	3,4
Nettovelkaantumisasaste %			158,0	93,4	65,8
Henkilöstö, keskimäärin			1 031	1 050	869

*Edelliset 12 kuukautta

**Omavaraisuutta laskettaessa taseen pääomalaina on laskettu omaksi pääomaksi

Emoyhtiö Vapo Oy:n keskeiset tunnusluvut

MEUR	1-12/2020	5-12/2020	5/2018-4/2019
Liikevaihto	175,3	114,7	246,3
Liikevoitto (EBIT)	-120,0	-34,3	15,9
% liikevaihdosta	-68,4 %	-29,9 %	6,5 %
Liikevoitto (EBIT) ennen arvonalentumisia	-20,3	-9,1	23,6
% liikevaihdosta	-11,6 %	-7,9 %	9,6 %
Tilikauden tulos	-124,1	-39,2	27,7
Käyttökate (EBITDA)	-5,2	9,5	49,6
Sijoitetun pääoman tuotto % *	-22,7 %	-5,9 %	1,5 %
Sij. pääoman tuotto % ennen arvonalentumisia *	-3,8 %	-1,6 %	1,4 %
Oman pääoman tuotto % *	-64,8 %	-14,4 %	12,6 %
Taseen loppusumma	556,6	653,8	662,7
Oma pääoma	98,8	226,9	278,4
Omavaraisuusaste %	18,3 %	35,5 %	42,5 %

*Edelliset 12 kuukautta

Vapo Oy:n osakepääoma ja omistus

Vapo Oy:llä on yksi osakesarja. Osakkeita on kaikkiaan 30 000 kappaletta. Osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa, ja kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Jos yhtiön osake siirtyy muulle kuin sellaiselle yhtiön ulkopuoliselle taholle, joka on osakeyhtiölain 8 luvun 12 pykälän mukaisessa konsernisuhteessa yhtiön osakkeenomistajaan, on yhtiön osakkeenomistajalla oikeus lunastaa siirtynyt osake. Mikäli useampi osakkeenomistaja haluaa käyttää lunas-

tusoikeuttaan, osakkeet jaetaan lunastukseen halukkaiden kesken heidän omistamiensa osakkeiden mukaisessa suhteessa. Tilikauden päättyessä 31.12.2020 Vapo Oy:n osakepääoma oli 50 456 377,94 euroa.

Vapo Oy on Suomen valtion ja Suomen Energiavarat Oy:n omistama yhtiö. Suomen valtio omistaa osakkeista suoraan 50,1 prosenttia (15 030 osaketta) ja Suomen Energiavarat Oy 49,9 prosenttia (14 970 osaketta).

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 eur	Liitetieto	1-12/2020	5-12/2019
LIKEVAIHTO	2	544 913	297 748
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		1 336	35 843
Valmistus omaan käyttöön		202	74
Liiketoiminnan muut tuotot	4	10 126	12 680
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista		800	-5
Materiaalit ja palvelut	5	-268 849	-182 102
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	6	-72 091	-44 740
Poistot	7	-47 179	-38 528
Arvon alentumiset	7	-102 798	-36 904
Liikearvon arvonalentuminen	7	0	-1 995
Liiketoiminnan muut kulut	8	-161 810	-82 509
LIIKEVOITTO/TAPPIO		-95 348	-40 440
Rahoitustuotot	9	5 497	347
Rahoituskulut	9	-17 979	-8 107
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		-107 830	-48 200
Tuloverot	10	-261	8 041
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		-108 091	-40 159

1 000 eur	Liitetieto	1-12/2020	5-12/2019
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen		389	332
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä		882	299
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		1 271	630
LAAJA TULOS YHTEENSÄ		-106 820	-39 529
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO			
Tilikauden voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-111 358	-39 600
Määräysvallattomille omistajille		3 266	-559
		-108 091	-40 159
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-110 180	-38 994
Määräysvallattomille omistajille		3 360	-534
		-106 820	-39 529
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Tulos/osake, euroa		-3 712	-1 320
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä		30 000	30 000

Konsernin tase

1 000 eur	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	11	32 409	35 746
Liikearvo	11	24 306	25 118
Maa- ja vesialueet	12	38 624	46 129
Rakennukset ja rakennelmat	12	40 650	65 584
Koneet ja kalusto	12	46 096	129 561
Muut aineelliset hyödykkeet	12	65 588	188 616
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	12	44 132	24 743
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	13	0	21 637
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	14	585	726
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	15	3 235	3 321
Laskennallinen verosaaminen	17	1 400	534
Pitkäaikaiset varat yhteensä		297 025	541 715
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18	187 905	190 291
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19	66 885	86 902
Tuloverosaaminen		2 173	4 089
Rahavarat	20	13 366	6 326
Lyhytaikaiset varat yhteensä		270 329	287 608
Myytävänä olevat varat	3	191 161	0
VARAT YHTEENSÄ		758 515	829 323

1 000 eur	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma		50 456	50 456
Käyvän arvon rahasto ja muut rahastot		30 454	30 657
Muuntoerot		-3 433	-4 215
Kertyneet voittovarot		58 140	175 965
Oman pääoman ehtoinen laina	27	29 880	50 000
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus		165 497	302 863
Määräysvallattomat omistajat		41 879	40 640
Oma pääoma yhteensä	21	207 376	343 503
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka	17	10 769	16 639
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	22	257 810	278 429
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	23	1 938	8 155
Pitkäaikaiset varaukset	24	11 099	7 654
Eläkevelvoitteet	25	4 885	5 004
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		286 501	315 881
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	22	58 098	46 453
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	26	147 578	121 655
Lyhytaikaiset varaukset		2 669	1 831
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		208 345	169 939
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	3	56 292	0
OMA JA VIERAS PÄÄOMA		758 515	829 323

Vertailuvuoden lukuihin on tehty seuraavat korjaukset Kekkilä-BVB hankintahintalaskelmaan ja Nevel Oy:n liiketoimintasiirron poistoerokorjaukseen liittyen: Liikearvo -629, verosaamiset -185, rahastot 1 733, voittovarot -1 103, laskennalliset verovelat -6 150

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/tappio	-108 091	-40 159
Oikaisut tilikauden tulokseen		
Poistot ja arvonalentumiset	149 976	77 428
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien tuloksista	-800	5
Rahoitustuotot ja -kulut	12 621	11 758
Tuloverot	261	-8 041
Muut oikaisut	-6 367	-15 696
Oikaisut tilikauden tulokseen yhteensä	155 691	65 454
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 284	-39 945
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-1 718	22 997
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	40 408	20 717
Varausten muutos	3 221	245
Käyttöpääoman muutos yhteensä	40 627	4 014
Maksetut korot	-8 951	-3 837
Saadut korot	300	54
Muut rahoituserät	-4 652	-758
Maksetut verot	240	-2 980
Liiketoiminnan rahavirta	75 164	21 788

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-68 192	-48 879
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	23 428	16 423
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-184	3
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet		-1 741
Investoinnit muihin sijoituksiin	711	
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet		1 742
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys / vähennys	25	
Lainasaamisten takaisinmaksut		79
Saadut osingot	1	1
Investointien rahavirta	-44 212	-32 372
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti		5
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	35 176	-51 467
Pitkäaikaisten lainojen nostot	14 753	100 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-24 233	-10 890
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut	-14 790	-13 018
Maksetut osingot	-3 990	-12 430
Maksetut osingot / hybridilaina	-2 785	-3 250
Oman pääoman ehtoisen lainan takaisinmaksut	-20 120	
Rahoituksen rahavirta	-15 990	8 950

1 000 eur	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Rahavarojen muutos	14 962	-1 634
Rahavarat tilikauden alussa	6 326	7 962
Rahavarojen muutos	14 962	-7,3
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0	-2
Rahavarat tilikauden lopussa	21 289	6 326
Yritysjärjestelyjen rahavarat/myytävänä olevat erät	7 922	

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 eur	Osakepääoma	Muut rahastot	Muuntoerot	Voittovarot	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä	Määräysvallattomat omistajat	Yhteensä
Oma pääoma yhteensä 1.1.2020	50 456	30 657	-4 215	175 965	50 000	302 863	40 640	343 503
Oman pääoman muutokset								
Osingonjako				-6 775		-6 775	-78	-6 853
Varojen jako							-303	-303
Siirrot erien välillä				100		100	156	257
Laaja tulos yhteensä			882	-110 967		-110 085	3 266	-106 820
Muut muutokset								
Muut muutokset		-204	-99	-183	-20 120	-20 606	-1 805	-22 411
Tytäryhtiöomistuksien muutokset							3	3
Oma pääoma yhteensä 31.12.2020	50 456	30 453	-3 432	58 140	29 880	165 497	41 880	207 376

1 000 eur	Osakepääoma	Muut rahastot	Muuntoerot	Voittovarot	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä	Määräysvallattomat omistajat	Yhteensä
Oma pääoma 1.5.2019	50 456	30 481	-4 467	229 577	50 000	356 047	40 814	396 861
Oman pääoman muutokset								
Osingonjako				-15 550		-15 550	-130	-15 680
Siirrot erien välillä		-21		412		391	206	597
Laaja tulos yhteensä			299	-39 269		-38 970	-559	-39 529
Muut muutokset								
Muut muutokset		197	-47	1 103		1 253	1	1 254
Tytäryhtiöomistuksien muutokset				-308		-308	308	
Oma pääoma yhteensä 31.12.2019	50 456	30 657	-4 215	175 965	50 000	302 863	40 640	343 503

Vertailuvuoden lukuihin on tehty seuraavat korjaukset Kekkilä-BVB hankintahintalaskelmaan ja Nevel Oy:n liiketoimintasiirron poistoerokorjaukseen liittyen:
Liikearvo -629, verosaamiset -185, rahastot 1 733, voittovarot -1 103, laskennalliset verovelat -6 150

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Yhtiön perustiedot	25	18. Vaihto-omaisuus	43
1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	25	19. Myyntisaamiset ja muut saamiset	43
2. Segmentti-informaatio	31	20. Rahavarat	44
3. Myytävänä olevat omaisuuserät vuonna 2020	33	21. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	44
4. Liiketoiminnan muut tuotot	34	22. Rahoitusvelat	45
5. Materiaalit ja palvelut	34	23. Pitkäaikaiset korottomat velat	45
6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	34	24. Varaukset	46
7. Poistot ja arvonalentumiset	35	25. Eläkevelvoitteet	46
8. Liiketoiminnan muut kulut ja tilintarkastajien palkkiot	35	26. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	47
9. Rahoitustuotot ja -kulut	36	27. Rahoitus- ja hyödykeriskien hallinta	48
10. Tuloverot	36	28. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot	50
11. Aineettomat hyödykkeet	37	29. Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet	52
12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	39	30. Vastuositoumukset	53
13. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	41	31. IFRS16	54
14. Muut pitkäaikaiset rahavarat	41	32. Lähipiiritapahtumat	54
15. Pitkäaikaiset saamiset	41		
16. Muut pitkäaikaiset sijoitukset	41		
17. Laskennalliset verot	42		

Yhtiön perustiedot

Vapo on kansainvälinen monialakonserni, joka edistää liiketoimintojaan puhdasta ja vettä säästävää paikallista elintarviketuotantoa, tarjoaa paikallisia polttoaineita sekä lämmön- ja höyryntuotantoratkaisuja. Vapo-konserni myös kehittää uusia tuotteita saastuneen ympäristön puhdistamiseen sekä luo hyvinvointia työllistämällä, kiertämällä ja luomalla viihtyisiä elinympäristöjä.

Vapo on bioenergian johtava toimija Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Vapon energia-asiakkaille kehitetty tuote- ja palveluvalikoima koostuu paikallisista polttoaineista, kuten turpeesta, pelletistä ja metsäpolttoaineista sekä energiantuotantoon liittyvistä lisäarvopalveluista. Vapo on kaikilla markkina-alueillaan tärkeä osa paikallista energiainfrastruktuuria.

Vapo-konserniin kuuluu lisäksi kasvualustakonserni Kekkila-BVB, joka on kasvualustatuotteiden markkinajohtaja Euroopassa. Yhtiö tuottaa Suomessa Kekkila-brändillä, Ruotsissa Hasselfors Garden-brändillä sekä Hollannissa BVB Substrates-brändillä kasvualustoja, katteita ja lannoitteita ammattiviljelijöille, kuluttajille sekä viherrakentajille.

Vapo-konserni koostuu kolmesta liiketoiminta-alueesta Energy, Grow&Care ja New Business sekä konsernin muista toimintoista. Vapolla on tytäryhtiöitä sekä Suomessa että ulkomailla.

Konsernin emoyhtiö Vapo Oy on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Jyväskylä ja rekisteröity osoite Vapo Oy, Yrjönkatu 42, PL 22, 40101 Jyväskylä. Yhtiön www-osoite on www.vapo.com.

COVID-19 -pandemian vaikutus Vapo-konsernin liiketoimintoihin ja likviditeettiin tilikaudella 2020 oli vähäinen. Henkilöstön osalta myös tarvittaviin viranomaisten edellyttämiin varotoimenpiteisiin ryhdyttiin keväällä hyvin nopeasti ja niitä on jatkettu läpi vuoden.

Vapo Oy:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 4.3.2021 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.vapo.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista.

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1.1 Yleistä

Vapo Oy:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa

käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2020 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niitä annettuja tulkintoja.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu. Esittämistä varten yksittäiset luvut ja loppusummat on pyöristetty täysiksi tuhansiksi, mikä aiheuttaa pyöristyseroja yhteenlaskuissa.

Tilinpäätöksen kauden luvut eivät ole vertailukelpoisia koska vertailukauden pituus on 8 kuukautta. Tämä johtuu tilikauden muutoksesta, tilikausi on tällä hetkellä kalenterivuosi eli 1.1.-31.12.

Konsernin kaksi tilikautta päättyi saman vuoden 2019 aikana mistä johtuen edelliseen tilinpäätökseen on laskettu kaikki verovuoden (20 kk) maksimipoistot.

Tilikaudella sovelletut standardit

Vuonna 2020 tulleilla uusilla standardimuutoksilla ei ole ollut vaikutusta Vapon konsernitilinpäätökseen.

1.2. Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Vapo Oy:n, sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on yli 50 prosentin osuus osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Piipsan Turve Oy, jossa Vapon omistusosuus on 48 prosenttia, on yhdistelty sopimusrakenteen perusteella tytäryhtiönä Vapon konsernitilinpäätökseen. Osakkuusyhtiöt, joissa Vapon osuus äänimäärästä on 20-50 prosenttia ja joissa Vapolla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiön velvoitteiden täyttämiseen.

Hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryhtiöt siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konserniyhtiöiden keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankintameno on kohdistettu hankitun kohteen hankintahetkel-

lä yksilöidyille varoille ja veloille niiden käypään arvoon silloin, kun arvo on voitu määritellä luotettavasti. Hankintamenon kohdistuksista on kirjattu laskennalliset verot voimassa olevan verokannan mukaan, ja jäljelle jäävä osuus on merkitty taseeseen liikearvoksi.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitontjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään myös omana eränänsä osana omaa pääomaa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

1.3. Yhteenveto käytetyistä merkittävistä laskentaperiaatteista

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja. Arviot ja käytetyt oletukset perustuvat konsernin johdon aiempiin kokemuksiin ja muihin tekijöihin, sekä sisältävät myös tulevaisuuden tapahtumia koskevia perusteltuja odotuksia. Käytettyjä arvioita ja oletuksia arvioidaan jatkuvasti. Konserni seuraa arvioiden ja oletusten muutoksia sekä arvioihin ja oletuksiin vaikuttavia tekijöitä käyttämällä useita sisäisiä ja ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset muutokset arvioissa ja oletuksissa otetaan huomioon niillä tilikausilla, joiden aikana arvio tai oletus muuttuu.

Merkittävimmät osa-alueet, joissa johto on käyttänyt edellä kuvattua harkintaa, liittyvät varausten määriin, arvonalentumistestauslaskelmien laatimiseen ja niissä käytettyihin oletuksiin, vuokratkausien pituuden määrittämiseen sekä rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittelyyn.

Tuloutusperiaatteet

Myyntituotot kirjataan siihen määrään, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu toimittamiaan tavaroita ja palveluita vastaan. Konsernin suoritevelvoitteita ovat paikallisten polttoaineiden, kuten turpeen, pelletin ja metsäpolttoaineiden toimitus

sekä energiantuotantoon liittyvät lisäarvopalvelut. Lisäksi konserni toimittaa lämpöä ja sähköä ja tarjoaa asiakkaan laitoksen käyttöpalveluita. Puutarhatuotteiden asiakkaille konserni myy kasvualustoja, katteita ja lannoitteita.

Tuotteiden tuloutus tapahtuu toimituksen perusteella, kun määräysvalta siirtyy asiakkaalle eli kun asiakas pystyy ohjaamaan tavaran käyttöä ja saamaan siihen liittyvän hyödyn. Palvelut tuloutetaan ajan kuluessa asiakkaan saadessa hyödyn palvelusta sitä mukaa kun sitä tuotetaan. Lyhytaikaisista palveluista saadut tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Tuloutettavassa vastikemäärässä otetaan huomioon mahdolliset muuttuvat vastikkeet, kuten alennukset.

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapah-

tumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättämispäivän kurssija käyttäen.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti. Sekä liiketoiminnan että lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten konserniyritysten tilinpäätösten muuntaminen

Ulkomaisten tytäryhtiöiden laajojen tuloslaskelmien ja erillisten tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät muunnetaan euroiksi tilikauden keskikurssin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Tuloslaskelman sekä laajan tuloslaskelman ja taseen eri valuuttakurssista aiheutuva keskikurssiero aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi,

jolloin ne syntyvät. Kehittämismenot, jotka aiheutuvat uusien tai merkittävästi parannettujen tuotteiden suunnittelusta, aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun kehittämisvaiheen menot ovat luotettavasti määritettävissä, tuote on teknisesti toteutettavissa ja kaupallisesti hyödynnettävissä, tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja konsernilla on aikomus ja resurssit saattaa kehitystyö loppuun.

Liikearvo

Yrityksen hankinnasta syntynyt liikearvo muodostuu hankintamenon sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotuksena. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja se testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Osakkuusyritysten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyhtiösiirtämisarvoon. Mikäli kyseisen liikearvon voidaan katsoa kohdistuvan hankitun osakkuusyhtiön varoihin tai muihin aineettomiin oikeuksiin, se poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla.

Määräysvallattomien omistajien osuuden arvostaminen

Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysval-

lattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yrityshankinnalle.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoa siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat patentit, tekijänoikeudet, tavaramerkit, ohjelmistolisenssit sekä asiakassuhteet. Ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan, joka voi vaihdella viidestä kahdeksentoista vuoteen.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa. Hankittujen tytäryhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä.

Poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset ja rakennelmat	15-40 vuotta
Koneet ja laitteet	3-25 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5-30 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja ja turvevarat poistetaan substanssipoistoin arvioituna taloudellisena käyttöaikanaan. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolloin ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- ja parannushankkeiden menot kirjataan taseeseen, jos on todennäköistä, että ne lisäävät yritykselle koituvaa taloudellista hyötyä. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvojen erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Turvevarat

Vapon turveliiketoimintoihin liittyvät turvevarat sisältyvät tase-erään aineelliset hyödykkeet. Turvevaroista tehdään poisto käytön mukaan. Turvevarojen lisäykseksi kirjataan uusien tuotantoalueiden hankinnan yhteydessä turvevarojen arvioitua

määrää vastaava osuus maksetusta kokonaiskaupahinnasta.

Turvevarojen hankintamenoa lisäyksenä käsitellään lisäksi ns. turvetuotannon valmistelumenot, jotka aiheutuvat turvetuotantoalueiden tuotantokuntoon saattamisesta. Konsernin tuotannossa olevien tuotantoalueiden turvevarojen m3-määriä seurataan mittauksin. Mittaustulosten perusteella ei kirjata tasearvojen muutoksia, mutta niiden perusteella tarkennetaan tarvittaessa suunnitellun käytön ja jäljellä olevan turpeen määriin perustuvaa poistosuunnitelmaa.

Saadut avustukset

Valtioilta tai muilta tahoilta saadut avustukset tuloutetaan tuloslaskelmaan systemaattisella tavalla, jolloin ne tulevat kirjatuksi niiden menojen kohdalle, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutetaan omaisuuden taloudellisen käyttöajan mukaan.

Arvonalentumiset

Omaisuuksien tasearvoja arvioidaan vähintään jokaisen raportointikauden lopussa mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi. Ennakoivina

arvonalentumisviitteinä seurataan tunnuslukujen lisäksi viranomaispäätöksiä, energiamarkkinamuutoksia, ja -säätelystä sekä kilpailijoiden toimenpiteitä. Arvonalentumisen arviointia varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa. Arvonalentumisen määrä lasketaan vertaamalla omaisuuserän tasearvoa kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka omaisuuserän avulla ovat saatavissa.

Turvetuotantoalueiden mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi Vapo-konsernissa seurataan tekijöitä, jotka vaikuttavat turvetuotantoalueiden tulontuottamiskykyyn kuten, turvevarojen määrä ja lämpösisältö, suon logistinen sijainti, suon maantieteelliset olosuhteet, suon ympäristöluvallinen tilanne, arvioitu kysynnän ja myyntihinnan kehitys, hankintahinta ja valmistelukustannus ja elinkaaren vaihe.

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Konsernin kotimaisten yhtiöiden henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu kotimaisissa elä-

kevakuutusyhtiöissä. Lakisääteinen työeläketurva on maksupohjainen järjestely.

Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään. Etuuden määrä riippuu muun muassa iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta. Työsuoritukseen perustuvana menona henkilöstökuluihin kirjataan tilikauden työsuorituksella ansaitun etuuspohjaisen eläkejärjestelyn nykyarvo. Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi veloitteen raportointikauden päättymispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Veloitteen nykyarvon laskennassa käytetty diskonttokorko perustuu euroalueen pitkän aikavälin valtioiden velkakirjojen keskimääräiseen korkotasoon.

Konsernin virolaisella tytäryhtiöllä AS Tootsi Turvaksella on maksupohjaisten eläkkeiden lisäksi etuuspohjainen eläkejärjestely, jossa yhtiö on sitoutunut maksamaan 17 työntekijälleen eläkekorvausta kiinteästi ennalta määrätyillä ehdoilla. Korvauksen perussumman muodostaa Viron keskimääräinen bruttokuukausipalkka vuonna 2001. Tätä summaa tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksiin muutokseen sekä henkilön työsuhteeseen liittyvään tekijään verraten. Eläkekorvauksen maksuvelvoite syntyy kun korvaukseen oikeutettu työntekijä täyttää 65 vuotta. Velvoite diskonttataan perustuen siihen arvioon, että kor-

vausvelvollisuus tulee jatkumaan vuoteen 2042 saakka ottaen huomioon tilastollisen eliniän odotuksen.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Netto-realisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteuttamiseksi välttämättömät menot. Vaihto-omaisuuden arvo on määritelty FIFO-menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet menot sekä muut välilliset kohdistettavat menot. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenoon luetaan materiaalien ostomenon, välittömän työn ja muiden välittömien menojen lisäksi myös normaalituotantoastetta vastaava osuus tuotannon yleiskustannuksista, mutta ei yleishallinnon, myynnin tai rahoituksen kustannuksia. Turvetuotannon vaihto-omaisuus sisältää kesäaikana tuotetun eli suota irrotetun turpeen myyntivaraston. Poikkeuksen FIFO-arvostukseen muodostaa aumaan tuotettu turve, joka arvostetaan aumakohtaiseen keskihintaan. Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erit-

täin likvideistä rahamarkkinasijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat on luokiteltu IFRS 9:n perusteella seuraaviin ryhmiin: jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat. Luokittelu tapahtuu liiketoimintamallin tavoitteen sekä sijoitusten sopimusperusteisten rahavirtojen perusteella tai soveltamalla käyvän arvon vaihtoehtoa alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan rahoitusvarat, joiden liiketoimintamallin tavoitteena on pitää hallussa rahoitusvarat eräpäivään asti sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi. Näiden erien rahavirrat koostuvat pelkästään pääomasta ja jäljellä

olevaan pääomaan liittyvistä koroista. Konsernin jaksotettuun hankintamenoön kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan myyntisaamiset ja muut saamiset, jotka ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Myyntisaamiset ja muut saamiset esitetään taseessa lyhytaikaisina varoina, mikäli niiden odotetaan realisoituvan 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä. Alkuperäisen arvostamisen jälkeen näiden rahoitusvarojen arvo määritetään jaksotettuun hankintamenoön käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja vähentämällä mahdollinen arvonalentuminen.

Konserni kirjaa odotettavissa olevia luottotappioita koskevan vähennyserän rahoitusvaroihin kuuluvasta omaisuuserästä, joka on kirjattu jaksotettuun hankintamenoön. Odotettavissa olevat luottotappiot esitetään tuloslaskelman erässä muut kulut. Arvon alentumisesta johtuvat tappiot kirjataan myös tuloslaskelman muihin kuluihin. Myyntisaamisten osalta odotettavissa olevien luottotappioiden arvioimiseen käytetään IFRS 9:n mukaista ns. yksinkertaistettua menettelyä, jossa luottotappiot kirjataan määrään, joka vastaa koko voimassa olojalta odotettavissa olevia luottotappioita. Odotettavissa olevia luottotappioita arvioidaan perustuen historiatietoon aikaisemmin toteutuneista luottotappioista ja mallissa huomi-

oidaan myös tarkasteluhetkellä saatavissa oleva informaatio tulevaisuuden taloudellisista olosuhteista.

Konserni kirjaa myyntisaamisista luottotappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Verrallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen viivästyminen yli 90 päivää on näyttöä todennäköisestä luottotappiosta.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyellä tai pitkällä aikavälillä ja ne esitetään joko pitkä- tai lyhytaikaisissa rahoitusvaroissa.

Käyvän arvon muutoksesta aiheutuneet realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli sijoituksille ei ole noteerattuja kurseja, konserni soveltaa niiden arvostukseen erilaisia arvostusmenetelmiä. Konsernissa ei ole tilinpäätöshetkellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia rahoitusvaroja.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Rahoitusvelkoihin liittyvät transaktiomenot kirjataan kuluksi. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta
Kaikki johdannaiset arvostetaan ja kirjataan käypään arvoon kaupanteko- ja tilinpäätöspäivänä. Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kurseihin. Konserni ei sovelta suojauslaskentaa. Johdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Päästöoikeudet

Päästöoikeuksien laskentaperiaatteet perustuvat voimassa oleviin IFRS-standardeihin. Päästöoikeudet ovat aineettomia oikeuksia, jotka arvostetaan hankintamenoön. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa, eli niiden arvo on nolla. Varaus päästöoikeuksien palautusveloitteen täyttämiseksi kirjataan, elleivät vastikkeetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Täten mahdollinen

tulosvaikutus aiheutuu toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erosta.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu. Varaukset voivat liittyä toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin ja ympäristö- tai eläkevelvoitteisiin.

Ympäristövelvoitevaraus

Ympäristövelvoitteista kirjataan varaus silloin, kun konsernilla on ympäristölainsäädännön ja konsernin ympäristövastuuperiaatteiden perusteella velvoite, joka liittyy tuotantolaitoksen käytöstä poistamiseen, ympäristövahingon korjaamiseen tai laitteiston paikasta toiseen siirtämiseen. Turvetuotannon aloittaminen suoalueella edellyttää ympäristölupaa. Luvassa määritellään muun muassa alueen jälkihoitotoimenpiteet turvetuotannon päätyttyä. Jälkihoitotoimenpiteisiin varautumiseksi Vapo-konsernissa kerrytetään vuosittain tuo-

tantomäärän mukaan muuttuvaa varausta, joka kirjataan vuokrattujen maa-alueiden osalta kuluksi tuloslaskelmaan ja samalla kerrytetään varauksen määrää taseessa. Omien maiden osalta muodostettu jälkihoitovaraus kirjataan käyttöomaisuuteen muiden aineellisten hyödykkeitten hankintamenoksi. Jälkikäyttövarausta puretaan tuloslaskelmaan kuluksi vuokrattujen maa-alueiden osalta vuosittain jälkihoitotoimenpiteistä aiheutuneiden kustannusten perusteella ja omien maiden osalta varauksen purku kirjataan poistoksi.

Muut varaukset

Muut varaukset sisältävät AS Tootsi Turvaksessa kirjatun pysyvän terveyshaitan korvausveloitteen sekä niin ikään AS Tootsi Turvaksessa kirjatun varauksen brikettitehtaan lopettamiskustannuksia varten.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokraa maa-alueita, rakennuksia sekä koneita ja kalustoa. Vuokrasopimuksen alkamisajankohtana arvioidaan, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Vuokrasopimus on sopimus tai sopimuksen osa, joka antaa oikeuden käyttää omaisuuserää tietynä ajanjaksona vastiketta vastaan. Alkamisajankohtana konsernissa erotetaan sopimuksista erikseen vuokrasopimus ja ei-vuokrakomponentti.

Vuokralle ottaja kirjaa vuokrasopimuksen alkamisajankohtana taseeseen käyttö-oikeusomaisuuseränä ja sitä vastaavana vuokrasopimusvelkana. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin hankintamenuun. Tämä vastaa vuokrasopimusvelan alkuperäistä määrää, jota oikaistaan ennakkoon maksetuilla vuokrilla, vuokrakannustimilla, alkuvaiheen välittömällä menoilla sekä arvioiduilla menoilla, joita vuokralle ottajalle syntyy kohdeomaisuuserän palauttamisesta vuokrasopimuksen ehdoissa vaadittavaan kuntoon. Käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimusvelka kirjataan alun perin alkamishetken maksamattomien vuokrien nykyarvoon diskontattuna vuokrasopimuksen sisäisellä korolla, tai jos se ei ole määritettävissä, vuokralle ottajan lisäluoton korolla. Vuokrasopimusvelka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun efektiivisen koron menetelmällä. Vuokravelkaan sisällytettävät vuokramaksut ovat kiinteitä tai muuttuvia maksuja, jotka riippuvat indeksistä tai korosta. Jatkokausiin liittyvät optiot sisällytetään vuokrakautteen, jos on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan käyttämään.

Konserni soveltaa kahta standardin sallimaa helpotusta eli taseeseen ei kirjata vuokrasopimuksia, joiden vuokra-aika on enintään 12 kuukautta eikä vuokrasopimuksia, joiden arvo on vähäinen.

Nämä sopimukset kirjataan tasaerinä kuluksi tuloslaskelmaan vuokrakauden aikana.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassa olevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä voimassa olevia verokantoja käyttäen. Tytäryrityksiin ja osakkuusyhtiöihin tehdyistä sijoituksista kirjataan laskennallinen vero, paitsi milloin konserni pystyy määräämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät tilinpäätössiirroista, hankittujen yhtiöiden nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon tuloksen kautta, rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista sekä sisäisistä katteista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun

on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Konserni netottaa laskennalliset verosaamiset ja -velat, mikäli ne liittyvät samaan verovelvolliseen ja samaan veronsaajaan ja laskennallinen verovelka on laskennallista verosaamista suurempi.

Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä)

arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitluhetken jälkeen.

Liikevoitto

IAS1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään hankintakulut oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Tulevien IFRS-standardien tai IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Uusilla tai muutetuilla standardeilla ei arvioida olevan vaikutusta Vapo-konsernin tilinpäätökseen.

Merkittävien huoltotoimenpiteiden aktivointi

Tilikauden alusta alkaen lämpö- ja sähköliiketoiminnassa otettiin suunnitellusti käyttöön merkittävien vuosihoitojen aktivointiperiaate. Aiemmin ne oli kaikki kulukirjattu vuosittain. Tämän vaikutus liiketulokseen tilikaudella 2020 oli 1,9 miljoonaa euroa.

2. Segmentti-informaatio

Raportoitavat segmentit muodostuvat konsernin divisioonista Vapon johtamismallin mukaisesti. Vapo-konsernin raportoitavat segmentit ovat Energy, Grow&Care, New Businesses ja Muut toiminnot.

Energy

Energy-divisioona vastaa konsernin tarjoamista energia- ja polttoaineratkaisuista Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Konserni tarjoaa energiantuottajille turve-, puu- ja pellettipolttoaineita sekä toimialan kehittyneimpiä etäkäyttöpalveluita. Teollisille ja kunnallisille asiakkaille tuotetaan lämpöä ja höyryä palveluna kuudella voimalaitoksella sekä noin 150 lämpökeskuksella. Kuluttaja-asiakkailla toimitetaan kaukolämpöä yli 35 kaukolämpöverkossa. Pellettejä myydään myös verkkokaupan kautta. Segmentin liikevaihdosta noin puolet koostui uusiutuvista biopolttoaineista ja energiaratkaisuista.

Grow&Care

Grow&Care -divisioonaan on keskitetty kaikki konsernin liiketoiminta-alueet vihertoimialalla. Tarjoamme ratkaisuja ammattiviljelijöille, kuluttajille ja viherrakentajille sekä biomassojen käsittelyyn ja kierrätykseen. Toimitamme lisäksi kasvuturvetta jatkojalostukseen ympäri maailman sekä eläinkuivikkeita hevostiloille, karjatiloihin, sikaloille ja siipikarjan kasvattajille.

Divisioonaan kuuluvat tunnetut brändit Kekkilä Garden ja Hasselfors Garden tarjoavat tuotteita kotipuutarhureille ja viherrakentajille Suomessa, Virossa ja Ruotsissa. Kekkilä Professional keskittyy ammattiviljelyliiketoimintaan kotimarkkinoiden lisäksi globaaleilla markkinoilla.

New Businesses

New Businesses -divisioonan tehtävänä on luoda osaamiseen ja omiin raaka-aineresursseihin pohjautuvia tuotteita ja innovaatioita. Divisioonaan kuuluvan Vapo Ventureksen vastuulla on myös kehittää ja hallita konsernin yhteistä innovaatiotoimintaa ja hallita yhtiön IPR-omaisuutta.

Muut toiminnot

Muut toiminnot-segmentti pitää sisällään Vapo-konsernin liiketoimintayksiköille allokoimattomia kustannuksia liittyen konsernin hallinto-, Supply Chain Management-, yritysjärjestely- ja tukitoimintojen kuluihin.

Segmenttitiedot 1-12/2020

MEUR	Energy	Grow&Care	New Businesses	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	243,0	299,9	2,0	0,1	-0,0	544,9
Sisäinen liikevaihto	2,8	0,1	0,5	0,0	-3,4	
Liikevaihto	245,9	299,9	2,4	0,1	-3,4	544,9
Segmentin liikevoitto/-tappio	-90,6	14,0	-3,3	-15,0	-0,4	-95,3
Rahoitustuotot ja -kulut				-12,5		-12,5
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot				-0,3		-0,3
Tilikauden tulos	-90,6	14,0	-3,3	-27,8	-0,4	-108,1
Segmentin varat	395,1	274,4	39,9	120,2	-110,3	719,3
Osuudet osakkuusyhtiöissä						
Kohdistamattomat varat				162,9	-123,7	39,2
Varat yhteensä	395,1	274,4	39,9	283,1	-234,0	758,5
Segmentin velat	85,3	39,1	22,6	12,3	-2,1	157,1
Kohdistamattomat velat				515,5	-121,5	394,0
Velat yhteensä	85,3	39,1	22,6	527,8	-123,7	551,1
Investoinnit	21,1	25,4	28,0	5,7	-3,6	76,6
Poistot	26,3	18,2	0,4	2,2		47,2

Segmenttitiedot 5-12/2020

MEUR	Energy	Grow&Care	New Businesses	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	147,6	150,1		0,1	-0,0	297,7
Sisäinen liikevaihto	1,5	0,0		0,0	-1,6	
Liikevaihto	149,1	150,1		0,1	-1,6	297,7
Segmentin liikevoitto/-tappio	-39,4	-0,5	-1,6	0,9		-40,6
Rahoitustuotot ja -kulut				-6,8		-6,8
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot				33,8		33,8
Tilikauden tulos	-39,4	-0,5	-1,6	27,9		-13,6
Segmentin varat	545,2	232,9	13,2	145,5	-158,2	778,6
Osuudet osakkuusyhtiöissä	21,6					21,6
Kohdistamattomat varat				131,6	-109,0	22,6
Varat yhteensä	566,8	232,9	13,2	277,1	-262,5	827,5
Segmentin velat	81,6	22,1	6,9	3,6	-4,1	110,1
Kohdistamattomat velat				475,9	-108,6	367,4
Velat yhteensä	81,6	22,1	6,9	479,5	-112,7	477,5
Investoinnit	30,3	11,2	7,1	3,5	-5,9	46,2
Poistot	25,3	11,9	0,0	1,5	0,0	38,7

Maantieteelliset tiedot

1 000 eur	1-12/2020 Liikevaihto kohdemaan mukaan	1-12/2020 Pitkäaikaiset varat	1-12/2020 Investoinnit
Suomi	267 983	176 133	46 446
Ruotsi	84 531	178 194	5 053
Hollanti	74 060	99 357	12 059
Saksa	34 512	2 350	1 011
Viro	11 131	31 564	12 019
Muut Pohjoismaat	3 060	-	-
Muut Euroopan maat	36 899	587	-
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	8 484	-	-
Muut maat	24 254	-	-
Konserni yhteensä	544 913	488 185	76 588

1 000 eur	5-12/2019 Liikevaihto kohdemaan mukaan	5-12/2019 Pitkäaikaiset varat	5-12/2019 Investoinnit
Suomi	156 877	422 713	27 550
Ruotsi	42 064	43 315	7 187
Hollanti	39 963	44 990	5 207
Saksa	11 367	-	44
Viro	6 799	29 165	2 774
Muut Pohjoismaat	2 972	-	-
Muut Euroopan maat	23 710	678	-
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	5 641	-	-
Muut maat	8 356	-	-
Konserni yhteensä	297 748	540 860	42 761

3. Myytävänä olevat omaisuuserät vuonna 2020

Vapo tiedotti 9.6.2020, että se käynnistää Neveliin organisoitujen lämpö- ja sähköliiketoimintojensa strategisten vaihtoehtojen kartoittamisen. Nevel tarjoaa teollisuudelle ja kunnille kehittyneitä infrastruktuuriratkaisuja Suomessa, Ruotsissa ja Virossa.

Vapo ilmoitti 2.11.2020 sopineensa kokonaan omistamansa tytäryhtiö Nevel Oy:n myynnistä yksityiselle ranskalaiselle sijoitusyhtiö Ardianille.

Sekä Suomen että Ruotsin kilpailuviranomaiset myönsivät luvan kaupan toteuttamiselle 23.12.2020 mennessä, eli kaupan ehdollisuus poistui.

Vapo saattoi 28.1.2021 päätökseen kokonaan omistamansa Nevel Oy:n myynnin Ardianille. Nevel Oy:n tytäryhtiöt Suomessa, Ruotsissa ja Virossa olivat osa kauppaa. Kaupan velaton kauppahinta (enterprise value) on noin 656 miljoonaa euroa. Vapo kirjaa vuoden 2021 ensimmäisen vuosikolmanneksen tulokseen noin 490 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Joulukuussa 2020 luokiteltiin osakkuusyhtiö Scandbio myytävänä olevaksi liiketoiminnoksi.

Seuraavissa taulukoissa esitetään myytävänä oleviksi luokitellut varat ja velat.

1 000 eur	1-12/2020
Varat	
Aineelliset hyödykkeet	130 194
Aineettomat hyödykkeet	5 681
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	21 093
Vaihto-omaisuus	4 621
Myynti- ja muut saamiset	29 571
Varat yhteensä	191 160

Velat	
Pitkäaikaiset velat, korolliset	25 960
Pitkäaikaiset velat, koroton	10 648
Lyhytaikaiset velat, korolliset	2 544
Lyhytaikaiset velat, koroton	17 140
Velat yhteensä	56 292

4. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Vuokratuotot	670	388
Avustukset ja julkiset tuet	13	-11
Liiketoiminnan muut tuotot	2 202	8 582
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	7 241	3 721
Yhteensä	10 126	12 680

5. Materiaalit ja palvelut

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Ostot tilikauden aikana	-196 766	-106 287
Varastojen lisäys tai vähennys	-787	6 793
Ulkopuoliset palvelut	-71 296	-82 608
Yhteensä	-268 849	-182 102

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Palkat ja palkkiot	-57 962	-34 913
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-7 529	-5 244
Vapaaehtoiset eläkkeet	-616	-510
Eläkekulut yhteensä	-8 145	-5 754
Muut kiinteät henkilösivukulut	-5 984	-4 073
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-72 091	-44 740
Johdon työsuhde-etuudet		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 929	1 316
Yhteensä	1 929	1 316
Palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja	499	394
Hallituksen jäsenet	278	167
Hallintoneuvoston jäsenet	16	13
Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä	793	574

Yhtiö julkaisee vuosittain erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemisesta. Selvitys löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.vapo.com.

Henkilöstö keskimäärin

	1-12/2020	5-12/2019
Energy	371	366
Grow&Care	545	547
New Businesses	26	19
Muut	90	117
Yhteensä	1 031	1 050

7. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Poistot		
Aineettomat oikeudet	-3 326	-2 463
Muut aineettomat hyödykkeet	-166	-230
Maa-alueet	-1 446	-999
Rakennukset ja rakennelmat	-7 517	-5 624
Koneet ja kalusto	-22 404	-21 438
Muut aineelliset hyödykkeet	-12 320	-7 774
Yhteensä	-47 179	-38 528
Arvonalentumiset		
Liikearvo		-1 995
Aineettomat oikeudet	-973	-75
Muut aineettomat hyödykkeet		-33
Maa-alueet	-442	
Rakennukset	-665	-13
Koneet ja kalusto	-12 436	-4 816
Muista aineellisista hyödykkeistä	-88 281	-29 972
Yhteensä	-102 798	-36 904
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-149 977	-75 432

8. Liiketoiminnan muut kulut ja tilintarkastajien palkkiot

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Vuokrat	-4 789	-1 760
Myyntirahdit	-70 252	-38 253
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	-1 032	-973
Luottotappiovarauksen muutos	-579	-196
Tilintarkastajalle: varsinainen tilintarkastus	-473	-355
Tilintarkastajalle: todistukset ja lausunnot	-118	-27
Tilintarkastajalle: muut asiantuntijapalvelut	-400	-71
Tilintarkastajalle: veroneuvonta	-85	-74
Tilintarkastusmenot yhteensä	-1 077	-527
Vieraat palvelut	-28 952	-11 623
Muut kulut	-55 130	-29 177
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-161 810	-82 509

9. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Osinkotuotot käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavista sijoituksista	1	1
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- korkojohdannaiset, ei suojauslaskentaa		36
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskentaa	96	47
- hyödykejohdannaiset, ei suojauslaskentaa		
Korkotuotot	289	58
Valuuttakurssivoitot jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoituslainoista		-5
Muut valuuttakurssivoitot ja -tappiot	5 110	211
Muut rahoitustuotot	2	0
Rahoitustuotot yhteensä	5 497	347
Korkokulut	-8 259	-4 683
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskentaa	-331	-278
- hyödykejohdannaiset, ei suojauslaskentaa	-2 898	-1 852
Valuuttakurssitappiot jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoituslainoista	-1 510	
Muut valuuttakurssitappiot	-4 086	-78
Osakkuusyhtiöomistusten alaskirjaukset		-410
Muut vieraan pääoman rahoituskulut	-895	-806
Rahoituskulut yhteensä	-17 979	-8 107
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-12 482	-7 760

10. Tuloverot

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-4 672	6 487
Aikaisempien tilikausien verot	313	0
Laskennalliset verot	4 098	1 554
Yhteensä	-261	8 041

Veron täsmäytyslaskelma

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Voitto/tappio ennen veroja	-107 830	-48 283
Laskennallinen vero emoyhtiön 20 %:n verokannalla	21 566	9 657
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutukset	-511	657
Verovapaiden erien vaikutus yksikön verokannalla	-5 496	9 095
Vähennyskelvottomien erien vaikutus yksikön verokannalla	969	-2 413
Aikaisempien tilikausien vero	313	-8 955
Tilikauden tappioista kirjaamaton vero	-17 168	0
Verokannan muuttumisen vaikutus tilikauden veroihin	66	0
Verokulu tuloslaskelmassa	-261	8 041

Vapo A/S:llä on vahvistettuja tappioita 31.12.2020 yhteensä 7,2 miljoonaa euroa, joita ei ole tässä tilinpäätöksessä huomioitu.

Vapo A/S on fuusioitu Vapo Oy:öön 30.4.2019. Tappioiden mahdollinen siirtyminen Vapo Oy:lle odottaa hallinto-oikeuden päätöstä.

11. Aineettomat hyödykkeet

1 000 eur	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	31 151	59 717	8 371	3 400	102 640
Muuntoerot (+/-)	17	19	1	-0	37
Yrityshankinnat					
Lisäykset	782	5 637	257	3 430	10 105
Vähennykset		-3 747	-20	-161	-3 927
Siirrot erien välillä	-782	-120	164	-595	-1 333
Siirto myytävänä oleviin pitkäaikaisiin varoihin		-2 856	-1 802		-4 658
Hankintameno 31.12.2020	31 169	58 651	6 971	6 074	102 864
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2020	-6 828	-30 324	-5 252		-42 404
Muuntoerot (+/-)	-0	-18	-1		-19
Yrityshankintojen kertyneet poistot					
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		162	-143		18
Siirto myytävänä oleviin pitkäaikaisiin varoihin		714	428		1 141
Tilikauden poisto	-34	-4 493	-359		-4 886
Arvonalennukset					
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2020	-6 862	-33 959	-5 328		-46 149
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	24 306	24 691	1 643	6 074	56 715

1 000 eur	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	31 326	58 265	8 353	3 674	101 618
Muuntoerot (+/-)	7	10	1	0	18
Yrityshankinnat					
Lisäykset		648	47	1 097	1 792
Siirrot erien välillä	-182	-252	-26	-334	-794
Siirto myytävänä oleviin pitkäaikaisiin varoihin		1 049	-3	-1 037	8
Hankintameno 31.12.2020	31 151	59 720	8 371	3 400	102 642
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.5.2019	-4 729	-27 959	-4 989		-37 677
Muuntoerot (+/-)	-0	-8	-0		-8
Yrityshankintojen kertyneet poistot					
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	62	11			73
Tilikauden poisto		-2 462	-230		-2 692
Arvonalennukset	-1 995	-75	-33		-2 104
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2019	-6 662	-30 493	-5 252		-42 407
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	24 489	29 227	3 119	3 400	60 235

Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksikköjen arvonalentumistestaus

Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet testataan vuosittain arvonalentumisen varalta sekä tarpeen vaatiessa, jos on viitteitä arvonalentumisesta. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan välittömästi siltä osin, kun tasearvo ylittää omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko nettomyyntihinta tai käyttöarvo riippuen siitä, kumpi niistä on korkeampi. Muuhun kuin rahoitusvaroihin kuuluvaan omaisuuserään, paitsi liikearvoon, tehtyjen arvonalentumisten perusteet tarkistetaan tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen peruuttamisen toteamiseksi.

Liikearvo on kohdistettu arvonalennustestausta varten konsernissa määritetyille rahavirtaa tuottaville yksiköille. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pienin yksilöitävissä oleva omaisuuseräryhmä, jonka kerryttämät rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuserien tai omaisuuseräryhmien kerryttämistä rahavirroista.

Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla kyseisen omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön arvioidut tulevat nettorahavirrat nykyarvoon. Laskelmissa ennakoitujen rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat lähivuosien rahavirtaennusteet. Ennusteet pohjautuvat eri liiketoimintojen historiatietoihin,

tilauskantaan, nykyiseen markkinatilanteeseen sekä tietoihin teollisuuden alan tulevaisuuden kasvumahdollisuuksista. Eksplisiittisen ennustekauden kassavirrat vastaavat johdon näkemyksiä eri liiketoimintojen kannattavuuden kehityksestä sekä inflaation vaikutuksesta rahavirtoihin. Eksplisiittisen ennustekauden jälkeen kassavirtojen uskotaan edelleen kehittyvän saman trendin mukaisesti. Ennakoitujen rahavirtojen laskenta-ajanjaksona käytetään pääsääntöisesti viittä vuotta. Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu enintään 1,0 prosentin kasvuennusteen mukaan liiketoimintojen maakohtaiset erot huomioiden.

Kaikissa kassavirtaa tuottavien yksiköiden termiinalivuoden kasvuna on käytetty enintään yhtä (1) prosenttia. Diskonttauskorkona on käytetty liiketoiminnoittain määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC) verojen jälkeen, jota oikaistaan testauksen yhteydessä verovaikutuksella. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuottoprosentti, markkinariskipreemio, toimialakohtainen betakerroin, tavoitepääomarakenne, vieraan pääoman kustannus sekä muut riskit.

Arvonalennustestauksessa käytetyt merkittävimmät oletukset ja herkkyyshanalyysi

Rahavirtaennusteiden laatiminen edellyttää johdolta arvioita tulevaisuuden rahavirroista. Arviot ja käytetyt oletukset perustuvat konsernin johdon aiempiin kokemuksiin ja muihin tekijöihin, sekä si-

sältävät myös tulevaisuuden tapahtumia koskevia perusteltuja odotuksia. Arvioiden luonne vaihtelee riippuen siitä, mihin liiketoimintaan testattavat käyttöomaisuushyödykkeet kuuluvat. Käytettyjä arvioita ja oletuksia arvioidaan jatkuvasti. Konserni seuraa arvioiden ja oletusten muutoksia sekä arviointiin ja oletuksiin vaikuttavia tekijöitä käyttämällä useita sisäisiä ja ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset muutokset arvioissa ja oletuksissa otetaan huomioon niillä tilikausilla, joiden aikana arvio tai oletus muuttuu.

Perusolettamiin perustuen liikearvotestauksen lisäksi suoritettiin erilliset herkkyyshanalyysit jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksiköille. Keskeiset muutokset arvonalentumistestauksessa ovat rahavirtojen muutos (+/- 5 %), myynnin muutos (+/- 5 %) ja diskonttokoron muutos (+/- 1 prosenttiyksikköä).

Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU). Vapon johtamisrakennetta mukaillen rahavirtaa tuottava yksikkö on raportoitava seg-

menti. Liikearvo on allokoitu seuraaville konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille: Neova AB ja AS Tootsi Turvas osana raportoitavaa Energy-segmenttiä, ja Kekkilä-BVB-alakonserni osana raportoitavaa Grow&Care -segmenttiä. Yhteenveto liikearvon kohdentamisesta ja painotetut keskiarvot käytetyistä diskonttokoroista on esitetty alla olevassa taulukossa.

Tilikauden 1.1.2020–31.12.2020 aikana liikearvoihin ja aineettomiin oikeuksiin ei kohdistunut arvonalentumisia. Tilikauden 1.5.2019–31.12.2019 aikana Energy -segmentille kohdistuvasta liikearvosta tehtiin arvonalentumistestausten perusteella 1,2 miljoonan euron suuruinen arvonalentuminen sekä Grow&Care -segmenttiin kohdistuvasta liikearvosta 0,8 miljoonan euron suuruinen arvonalentuminen. Arvioitaessa rahavirtaa tuottavia yksiköitä johdon arvioiden mukaan minkään herkkyyshanalyseissä käytetyn muuttujan ennakoitavissa oleva muutos ei johtaisi muissa segmenteissä tilanteeseen, jossa yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi sen kirjanpitoarvon.

Liikearvojen kohdistus rahavirtaa tuottaville yksiköille:

1 000 eur	WACC	31.12.2020	WACC	31.12.2019
Energy	6,7 %	980	6,7 %	1 009
Grow&Care	5,3 %	23 327	5,3 %	24 109
Muut	5,0 %	0	4,3 %	0
Yhteensä		24 306		25 118

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

1 000 eur	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	47 648	121 556	431 628	438 953	24 743	1 064 527
Hankintameno IFRS16 1.5.2019						
Muuntoerot	48	230	801	1 356	98	2 533
Lisäykset	2 057	14 578	27 327	2 388	45 911	92 260
Vähennykset	-4 610	-10 775	-16 259	-3 410	-1 109	-36 164
Omistusosuuden muutos, suhteellinen konsolidointi			-3 160			-3 160
Siirrot erien välillä	-44	731	13 719	-7 474	-22 717	-15 784
Siirto myytävänä oleviin pitkäaikaisiin varoihin	-3 746	-45 013	-178 221	-38 563	-2 793	-268 336
Hankintameno 31.12.2020	41 352	81 307	275 834	393 250	44 132	835 876
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 1.1.2020	-1 519	-55 972	-302 067	-250 337		-609 895
Muuntoerot (+/-)	-0	-46	-567	-772		-1 385
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	226	-378	10 814	4 481		15 143
Siirto myytävänä oleviin pitkäaikaisiin varoihin	31	23 953	97 429	19 048		140 461
Tilikauden poisto	-1 024	-7 550	-22 911	-11 814		-43 299
Arvonlennukset*	-442	-665	-12 437	-88 267		-101 811
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 31.12.2020	-2 728	-40 657	-229 739	-327 662		-600 786
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	38 624	40 650	46 096	65 588	44 132	235 090

1 000 eur	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2019	38 034	89 846	409 561	434 756	23 618	995 815
Hankintameno IFRS16 1.5.2019	10 422	30 316	4 534			45 272
Muuntoerot	44	275	1 137	1 143	53	2 652
Lisäykset	1 560	4 301	34 025	18 626	19 681	78 193
Vähennykset	-2 398	-3 694	-25 929	-19 392	-4 188	-55 601
Siirrot erien välillä	-13	512	8 300	3 819	-14 422	-1 804
Hankintameno 31.12.2019	47 648	121 556	431 628	438 953	24 743	1 064 528
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 1.5.2019	-972	-50 339	-274 464	-213 743		-539 518
Muuntoerot (+/-)		-140	-825	-605		-1 570
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		144	-523	1 755		1 376
Siirto myytävänä oleviin pitkäaikaisiin varoihin	452					452
Tilikauden poisto	-999	-5 624	-21 438	-7 773		-35 834
Arvonlennukset*		-13	-4 817	-29 971		-34 801
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 31.12.2019	-1 519	-55 972	-302 067	-250 337		-609 895
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	46 129	65 584	129 561	188 616	24 743	454 633

*Maa- ja vesialueiden mahdolliset poistot sisältyvät riville arvonlennukset.

Aineelliseen käyttöomaisuuteen sisältyvät käyttöoikeusomaisuuserät IFRS 16

Vuokrasopimuksia koskevat muut liitetiedot esitetään liitetiedossa 31.

1 000 eur	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	10 834	31 694	30 724	73 252
Lisäykset	1 412	8 170	7 811	17 393
Vähennykset	-975	-7 862	-27 668	-36 505
Tilikauden poistot	-1 446	-4 775	-4 924	-11 145
Muuntoero	7	71	20	98
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	9 832	27 298	5 963	43 093
Hankintameno 1.5.2019	10 422	34 394	41 336	86 152
Lisäykset	1 553	4 049	23 322	28 924
Vähennykset	-147	-3 280	-24 876	-28 303
Tilikauden poistot	-999	-3 483	-9 072	-13 554
Muuntoero	5	14	14	33
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	10 834	31 694	30 724	73 252

Arvon alentumiset

Pitkäaikaisten aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuus hyödykkeiden omaisuuserien tasearvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi tilinpäätöshetkellä ja aina kun on viitteitä, että jonkin käyttöomaisuus hyödykkeen arvo on alentunut. Arvon alentumistestauksessa arvioidaan kyseessä olevan käyttöomaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on käyttöomaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvon alentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan välittömästi, mikäli käyttöomaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin odotettavissa oleva kerrytettävä rahamäärä käyttöomaisuuserästä.

Käyttöomaisuuserän kirjattu arvonalennus peruteaan, mikäli kerrytettävissä olevan rahavirran määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat olennaisesti. Arvon alennuksen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa ylittää arvoa, joka käyttöomaisuudella olisi ollut ilman aikaisempien vuosien arvonalennusta kertyneillä poistoilla vähennettynä.

Vertailukaudella 1.5.-31.12.2019 aikana aineellista käyttöomaisuus hyödykkeisiin tehtiin konsernissa yhteensä 36,9 miljoonan euron suuruinen arvonalentuminen, josta 26 miljoonaa euroa kohdistui polttoaineet liiketoimintaan ja 10,8 miljoonaa euroa lämpöliiketoimintaan.

13. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Osuudet osakkuusyrityksissä	0	4 902
Osuudet yhteisyrityksissä *	16 735	16 735
Yhteisyrityksiin sisältyvä poistamaton liikearvo	3 296	3 296

*Scanbio ja Nevel Oy:n osakkuusyhtiöt on luokiteltu myytäviin omaisuuseriin, liitetieto 3

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Tiedot konsernin olennaisista osakkuus- ja yhteisyrityksistä:

Nimi	Pääasiallinen toimiala	Kotipaikka	31.12.2020	31.12.2019
Scandbio AB, yhteisyritys	Kiinteiden puupolttoaineiden valmistus ja myynti	Jönköping	50	50

14. Muut pitkäaikaiset rahavarat

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Hankintameno tilikauden alussa	709	808
Lisäykset	438	
Vähennykset		-82
Siirrot erien välillä	-562	
Hankintameno tilikauden lopussa	585	726
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	585	726

15. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	709	808
Lainasaamiset muilta	438	
Pitkäaikaiset korottomat saamiset	-562	
Muilta	585	726
Yhteensä	585	726

16. Muut pitkäaikaiset sijoitukset

Konsernissa ei ole muita pitkäaikaisia sijoituksia.

17. Laskennalliset verot

1 000 eur	1.1.2020	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut / myydyt yhtiöt	31.12.2020
Laskennallisten verosaamisten erittely					
Tappiot	167				167
Varaukset	1 531	689			2 220
Muut erät	-1 164	383	-89	-117	-987
Yhteensä	534	1 072	-89	-117	1 400
Laskennallisten verovelkojen erittely					
Poistoerot ja varaukset	10 806	-1 432			9 374
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	9 390				9 390
Muut erät	-1 761	-1 490	-266	-4 477	-7 994
Yhteensä	18 434	-2 922	-266	-4 477	10 769
Laskennalliset verot taseessa					
Laskennalliset verosaamiset					1 400
Laskennalliset verovelat					10 769
Nettoverovelka					9 369

Laskennalliset verovelat ja -saamiset vähennetään toisistaan, mikäli on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verovelkoja tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verosaamisia vas-

taan ja milloin laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Konsernilla oli 31.12.2020 0,0 (8,3 31.12.2019) miljoonaa euroa vahvistettuja tappioita, joista ei ole

1 000 eur	1.5.2019	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut / myydyt yhtiöt	31.12.2019
Laskennallisten verosaamisten erittely					
Tappiot	167				167
Varaukset	563	968			1 531
Muut erät	411	-1 415		-160	-1 164
Yhteensä	1 141	-447		-160	534
Laskennallisten verovelkojen erittely					
Poistoerot ja varaukset	11 037	-231			10 806
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	9 390				9 390
Muut erät	147	-1 520	-389		-1 762
Yhteensä	20 574	-1 751	-389		18 434
Laskennalliset verot taseessa					
Laskennalliset verosaamiset					534
Laskennalliset verovelat					18 434
Nettoverovelka					17 900

kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernille ei todennäköisesti kerry verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystyttäisiin hyödyntämään. Kyseiset tappiot eivät vanhene.

Taseeseen kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset tappioista olivat 14,5 miljoonaa euroa (1,6 milj. euroa 31.12.2019).

18. Vaihto-omaisuus

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Aineet ja tarvikkeet	46 863	54 629
Keskeneräiset tuotteet	557	29
Valmiit tuotteet	139 146	135 014
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	1 339	620
Yhteensä	187 905	190 291

19. Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Myyntisaamiset		
Myyntisaamiset	59 209	72 000
Luottotappiovaraus	-879	-299
Osakkuusyhtiömyyntisaamiset	111	183
	58 442	71 883
Lyhytaikaiset muut saamiset ja siirtosaamiset		
Lainasaamiset	200	207
Muut lyhytaikaiset saamiset	5 001	7 000
Lyhytaikaiset siirtosaamiset (muilta)	3 104	4 443
	8 305	11 650
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahavarat		
Johdannaissopimukset, ei suojauslaskennassa	138	3 369
Yhteensä	66 885	86 902

Lyhytaikaiset myyntisaamiset jakautuvat valuutoittain seuraavasti:

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Euro	46 573	59 922
USD	1 351	1 219
SEK	7 623	10 606
Muut valuutat	3 662	253
Yhteensä	59 209	72 000

Myyntisaamisten ikäjakauma ja kirjatut luottotappiot**Luottotappiohistoria**

Tilikausi (1 000 eur)	Liikevaihto	Saatavat	Luottotappiot	% saatavista
FY2016	359 027	63 674	34	0,05%
FY2017	348 922	62 354	66	0,11%
FY2018	419 803	68 213	93	0,14%
FY2019	460 827	94 343	96	0,10%
FY20198 (1.5.-31.12.2019)	297 748	72 000	79	0,11%
FY2020	544 913	59 209	361	0,61%
Keskiarvo			122	

Erääntyneiden ikäjakauma/luottotappiovaraus

Myyntisaamiset	Tasearvo	Odotettu luottotappio	Eur
Erääntymättömät	54 684	0,02 %	11
Erääntyneet alle 30 päivää	15 243	0,00 %	0
Erääntyneet 31-60 päivää	898	1,00 %	9
Erääntyneet 61-90 päivää	337	3,00 %	10
Erääntyneet yli 90 päivää	1 894	44,80 %	849
Yhteensä	73 056	1,20 %	879
Luottotappiovaraus / IFRS 9	31.12.2020		879
	31.12.2019		299

Myyntisaamisten ikäjakauma

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Erääntymättömät	45 349	60 879
Erääntyneet alle 30 päivää	12 692	6 122
Erääntyneet 31-60 päivää	366	1 535
Erääntyneet 61-90 päivää	175	590
Erääntyneet yli 90 päivää	555	2 874
Yhteensä	59 137	72 000
Luottotappiot	361	79

20. Rahavarat

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Rahavarat	13 366	6 326

21. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot**Oma pääoma**

Vapo Oy:llä on yksi osakesarja. Osakkeita on kaikkiaan 30 000 kappaletta. Vapon osakepääoma 31.12.2020 oli 50.456.377,90 euroa. Osakkeen nimellisarvoa ei ole määritetty. Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä on 30 000 kappaletta.

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaisesti merkitä osakepääomaan.

Vararahasto on Viron osakeyhtiölain mukainen rahasto, jonka suuruus on 10 prosenttia erillisyhtiön osakepääomasta. Rahastoon tulee siirtää 10 prosenttia yhtiön vuosittaisista voittovaroista, kunnes säädetty summa täyttyy.

Muuntoerot muodostuvat ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintahetken oman pääoman ja hankintahetken jälkeisten voittovarojen valuuttamääräisistä muutoksista.

22. Rahoitusvelat

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	178 649	178 574
Lainat rahoituslaitoksilta	33 433	33 004
Tyel-lainat	10 000	
Vuokrasopimusvelat	35 728	66 850
Yhteensä	257 810	278 428
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoituslaitoksilta	8 549	31 494
Pankkitililimiitti	624	3 912
Yritystodistukset	41 178	
Vuokrasopimusvelat	7 481	10 802
Muut velat osakkuusyrityksille	265	246
Yhteensä	58 098	46 453

Pitkäaikaisten velkojen lyhennysohjelma (kalenterivuositain/nimellisarvot)

1 000 eur	2021	2022	2023	2024	2025	2026 ->	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	0	0	0	110 000	0	70 000	180 000
Rahalaitoslainat	3 004	35 569	3 342	842	338	338	43 433
Vuokrasopimusvelat	7 740	7 415	6 345	4 667	3 949	13 125	43 241
Yhteensä	10 744	42 984	9 687	115 509	4 287	83 463	266 674

Korolliset velat on arvostettu tilinpäätöksessä nimellisarvoihinsa, koska ne vastaavat käypiä arvoja.
Korolliset velat ovat euromääräisiä.

Kooste lainojen ehdoista

1 000 eur	Nimellis-korko, %	Eräntymis-vuodet	Tasearvo 31.12.20	Nimellisarvo 31.12.20	Tasearvo 31.12.19	Nimellisarvo 31.12.19
Joukkovelkakirjalainat	2,7 %	2024-2030	178 649	180 000	178 574	180 000
Lainat rahoituslaitoksilta	1,6 %	2022	30 000	30 000	64 482	64 482
Tyel-lainat	0,8 %	2021-2023	10 000	10 000	-	-
Vuokrasopimusvelat	0,9 - 3,5 %	2021-2050	43 241	50 074	77 652	86 679
Yritystodistusvelka	0,3 - 0,4 %	2021	41 178	41 200	-	-
Muut velat	0,9 - 1,0 %	2020 - 2021	12 872	11 983	4 173	4 173
Yhteensä			315 940	323 257	324 881	335 334

Joukkovelkakirjalainat ovat vakuudettomia, seniorimuotoisia velkoja. Osa rahalaitoslainoista (8,5, milj. euroa) on vakuudellisia, ja tilinpäätöshetkellä annettujen vakuuksien arvo on 29,8 miljoonaa euroa. Vakuudet kohdistuvat saamisiin ja vaihto-omaisuuteen. Rahoituksen ehdoista ja tilikauden aikaisista muutoksista on tarkemmin kerrottu liitetiedossa 27.

23. Pitkäaikaiset korottomat velat

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Liittymismaksuvelat	1 208	6 813
Saadut ennakot		479
Muut velat	730	863
Yhteensä	1 938	8 155

24. Varaukset

1 000 eur	Ympäristökuluvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2020	7 409	245	7 653
Muuntoero	198		198
Varausten lisäykset	3 675	24	3 698
Käytetyt varaukset	-426	-25	-451
Varaukset 31.12.2020	10 856	244	11 099
Varaukset 1.5.2019	7 269	260	7 529
Muuntoero	72		72
Varausten lisäykset	549		549
Käytetyt varaukset	-481	-16	-496
Varaukset 31.12.2019	7 409	245	7 653

25. Eläkeveloitteet

Konsernin kotimaisten yhtiöiden henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu kotimaisessa eläkevakuutusyhtiössä. Lakisääteinen työeläketurva on maksupohjainen järjestely.

Konsernin virolaisella tytäryhtiöllä AS Tootsi Turvaksella on maksupohjaisten eläkkeiden lisäksi etuusperusteinen eläkejärjestely, jossa yhtiö on sitoutunut maksamaan 17 työntekijälleen eläkekorvausta kiinteästi ennalta määrätyillä ehdoilla. Korvauksen perussumman muodostaa Viron kes-

kimääräinen bruttokuukausipalkka vuonna 2001. Tätä summaa tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksin muutokseen sekä henkilön työsuhteeseen liittyvään tekijään verraten. Eläkekorvauksen maksuvelvoite syntyy kun korvaukseen oikeutettu työntekijä täyttää 65 vuotta. Velvoite diskontataan perustuen siihen arvioon, että korvausvelvollisuus tulee jatkumaan vuoteen 2042 saakka ottaen huomioon tilastollisen eliniän odotuksen. Tilastollinen odotettu elinikä päivitettiin vastaamaan viimeisintä tilastotietoa Virossa.

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Taseessa oleva velka kauden alussa	5 004	4 806
Kulut tuloslaskelmassa	474	348
Järjestelyyn suoritettavat maksut	-257	-150
Yritysjärjestelyt	-336	
Taseessa oleva velka tilikauden lopussa	4 885	5 004
Vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttauskorko, %	1,00 %	1,00 %

26. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Saadut ennakot	15 757	15 008
Ostovelat	86 382	65 029
Ostovelat osakkuusyrietyksille	0	736
Yhteensä	102 140	80 774
Muut velat		
Muut velat	8 127	11 618
Korkovelat ja muut rahoitusvelat	2 587	3 834
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	10 165	9 343
Muut siirtovelat	22 749	14 470
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaisopimukset, ei suojauslaskennassa	1 810	1 616
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat yhteensä	147 578	121 655

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Muiden velkojen olennaiset erät		
Arvonlisäverovelat	4 763	7 749
Muut palkkavelat	3 364	3 869
Yhteensä	8 127	11 618
Muiden siirtovelkojen olennaiset erät		
Ostolaskujen jaksotus	15 718	13 807
Muut siirtovelat	7 128	1 019
Yhteensä	22 846	14 826

Lyhytaikaiset ostovelat jakautuvat valuutoittain

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Euro	78 068	57 607
USD	9	303
GBP	0	3
SEK	8 273	6 699
Muut valuutat	32	417
Yhteensä	86 382	65 029

27. Rahoitus- ja hyödykeriskien hallinta

Konsernin liiketoiminnot altistuvat useille eri rahoitusriskeille. Rahoitusriskien hallinnan pääasiallisena tavoitteena on minimoida toimintaan liittyvien valuuttojen ja korkojen markkinahintojen haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen ja kassavirtaan sekä varmistaa konsernin maksuvalmius. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuutta-, korko- ja maksuvalmiusriski. Rahoitusriskien tunnistamisesta ja hallinnasta vastaa konsernin keskitetty rahoitustoiminto (group treasury). Rahoitusriskien hallintaa ohjaa hallituksen hyväksymä rahoituspolitiikka.

Konsernirahoitus toimii konsernin tytäryhtiöiden vastapuolena ja hoitaa keskitetysti ulkoisen rahoituksen hankinnan. Se myös vastaa rahavarojen ja -virtojen hallinnoinnista ja rahoituspolitiikan mukaisista suojaustoimenpiteistä. Konserni käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä ja -optioita, valuutanvaihtosopimuksia, valuuttalainoja, koronvaihtosopimuksia sekä eri hyödykejohdannaisia.

1 000 eur	31.12.2020				31.12.2019			
	Positio	Suojaus	Netto	Suojaus %	Positio	Suojaus	Netto	Suojaus %
EUR	4,3	4,7	-0,4	109 %	5,0	4,7	0,2	95 %
SEK	84,1	84,1	0,0	100 %	81,4	81,4	0,0	100 %
USD	1,7	1,7	0,0	100 %	1,1	1,1	0,1	94 %
Yhteensä	90,1	90,5	-0,4	100 %	87,5	87,2	0,3	99 %

Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti ja on siten alttiina valuuttariskeille. Valuuttariski syntyy viennistä ja tuonnista, konsernin sisäisestä kaupasta, valuuttamääräisestä konsernin sisäisestä rahoituksesta (transaktioriski) sekä valuuttamääräisistä, ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehdyistä nettosijoituksista (translaatoriski). Liikevaihdosta pääosa tulee euroalueelta. Konsernin merkittävin sisäinen rahoitusvaluutta on Ruotsin kruunu.

Suojauspolitiikkana on suojata olennaiset valuuttapositiot täysimääräisesti. Valuuttapositiot syntyvät liiketoiminnan valuuttamääräisistä saamisista, veloista ja tilauskannoista. Lisäksi suojataan konsernin sisäisen rahoituksen eriä SEK:n osalta. Suojaaminen on konsernin rahoituspolitiikan mukaista, mutta näiden erien osalta ei sovelleta suojauslaskentaa. Konsernirahoitus tekee valuuttajohdannaisopimukset markkinoille pääasiassa tytäryhtiön nimissä. Valuuttalainat ovat aina konsernin emon nimissä. Vapon transaktioriski vuoden lopussa euroina tilinpäätöskurssiin muutettuna oli:

Konsernilla on ulkomaisia nettosijoituksia ja se on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät, kun valuuttamääräiset sijoitukset muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan (translaatoriski). Tytäryhtiöihin tehtyjä valuuttamääräisiä nettosijoituksia ei suojata. Merkittävimmät translaatoriskit ovat Ruotsin kruunussa.

Tilinpäätöshetkellä konsernin nettosijoitukset euroina olivat:

MEUR	31.12.2020	31.12.2019
SEK	36,7	36,7

Alla olevassa taulukossa on esitetty euron vahvistuminen tai heikkeneminen konsernin päävaluuttoja vastaan. Herkkyysanalyysiin ei sisällytetä nettosijoituksia tytäryhtiöihin. Valuuttariskin herkkyysanalyysin perustana on konsernitason yhteenlasketut valuuttasuojaukset. Seuraavassa yhteenlasketut vaikutukset huomioituna euron valuuttakurssin +/- 10 prosentin muutoksella muita valuuttoja vastaan.

MEUR		31.12.2020	31.12.2019
Euro vahvistuu 10 % +/-		-9,0	-8,7
Euro heikkenee 10 % +/-		9,0	8,7

Likviditeetti- ja jälleenerahoitusriski

COVID-19 -pandemia aiheutti merkittävää epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla kevään 2020 aikana. Häiriötilanne johti mm yritystodistusmarkkinoiden osittaiseen lamaantumiseen kevään ja kesän ajaksi. Konsernin maksuvalmius säilyi tilikauden aikana kuitenkin hyvänä markkinahäiriöstä huolimatta. Konserni kasvatti keväällä tilapäisesti likviditeettiään nostamalla 10 miljoonan euron TyEL-takaisinlainan sekä emittoimalla 30 miljoonan euron edestä yritystodistuksia 1-3 kuukauden. Liiketoimintojen hyvä kassavirta niin ikään tuki konsernin likviditeettitilannetta. Kesäkuussa erääntynyt 20 miljoonan euron kahdenkeskinen laina maksettiin pois eikä sitä uusittu. Lisäksi kesäkuun lopussa toteutetussa hybridilainan takaisinostotarjouksessa ostettiin 20,1 miljoonan euron edestä velkakirjoja niiden nimellisarvosta.

2016 liikkeelle laskettu hybridilaina on luonteeltaan perpetuaalilaina. On todennäköistä, että laina tullaan lunastamaan 2021 aikana, koska ehtojen mukaan lainan ottajalla on oikeus lunastaa laina nimellisarvostaan viiden vuoden kuluttua lainan liikkeellelaskusta. Mikäli lainaa ei lunasteta, kuponkikorko nousee viidellä prosenttiyksiköllä 11,5 prosenttiin.

150 miljoonan euron suuruisesta yritystodistusohjelmasta oli tilikauden lopussa laskettu liikkeelle 41,2 miljoonaa euroa. Valmiusluotot, yhteensä 100 miljoonaa euroa, olivat käyttämättä tilikauden aikana. Joulukuussa erääntynyt 50 miljoonan euron valmiusluottosopimusta ei jatkettu, koska Nevel Oy:n osakkeiden myymisestä Ardianille oli jo sopimus ja siten toinen 50 miljoonan euron valmiusluottosopimus todettiin toistaiseksi riittäväksi likviditeettivarannoksi.

Tulevalle tilikaudelle ei ole näköpiirissä tarvetta merkittäville, uusille lainajärjestelyille. Tammikuussa 2021 saatu maksusuoritus Nevel Oy:n osakkeista antaa riittävän likviditeettipuskurin keskipitkällä aikavälillä. Mahdollisia uusia rahoitusjärjestelyjä- ja tarpeita tarkastellaan loppuvuodesta 2021.

Konsernissa seurataan aktiivisesti liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likviditeettiä toiminnan rahoittamiseksi sekä kykyä hoitaa myös muut rahoitusvelvoitteet. Maksuvalmiutta hallitaan tasapainottamalla lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen suhteellista osuutta sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennysaikatauluja. Lisäksi rahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä hallitaan hajauttamalla varainhankintaa eri pankkien ja pääomamarkkinoiden välillä.

Tilikauden aikana Vapo täytti rahoitussopimuksiinsa liittyvät kovenantit ja muut ehdot huomioi-

den rahoittajien kanssa sovitut waiver- sopimukset, joiden mukaisesti konsernin omavaraisuus saa tilapäisesti laskea alle 35 prosentin (mutta yli 25 %) 31.1.2021 saakka. Omavaraisuuteen vaikutti olennaisesti turvetuotantoon liittyvät kertaluontoiset, merkittävää kokoluokkaa olevat alaskirjaukset. Konsernin vakavaraisuus nousi jälleen yli 35 prosentin Nevel Oy:n osakkeista saadulla myyntivoitolla tammikuussa 2021.

Konsernin omavaraisuusaste tilinpäätöshetkellä oli 27,9 prosenttia. Kahdenkeskisissä lainasopimuksissa sovelletaan 35 prosentin omavaraisuuskovenanttia sekä niin sanottua change of control -lauseketta, jossa nykyisten omistajien (Suomen valtio ja Suomen Energiavarat Oy) yhteinen omistus tulee säilyä yli 50 prosentin. Joukkovelkakirjalainoissa ei ole finanssikovenanttia vaan pelkästään change of control -lauseke. Pitkäaikaisissa, 2030 erääntyvissä private placement -joukkovelkakirjalainoissa (yht. 70 milj. eur) on lauseke Vapo-konsernin luottoluokitukseen liittyen, jossa sijoittajalla on oikeus niin halutessaan pyytää velan takaisinmaksua kokonaan tai osittain, mikäli Vapon luottoluokitus putoaa nykyisestä tasosta kahdella pykälällä.

Vapon korollisiin velkoihin liittyvät lyhennysten ja rahoituskulujen sekä johdannaissopimusten kasvavirrat ovat seuraavat:

Milj. euroa	< 1 v	1-5 v	> 5 v
Pitkäaikaiset lainat			
Lyhennykset	12,1	181,1	101,3
Rahoituskulut	7,1	22,3	13,3
Lyhytaikaiset lainat			
Lyhennykset	49,7	-	-
Rahoituskulut	0,2	-	-
Johdannaisvelat			
Tulot	86,6	2,2	0,0
Menot	6,5	0,0	0,0
Yhteensä	162,2	205,6	114,6

Korkoriski

Konsernin korollinen nettovelka tilinpäätöshetkellä oli 327,7 (315,2) miljoonaa euroa. Konsernin tavoitteena on suojautua koronmuutosten aiheutamilta oleellisilta vaikutuksilta, jotka kohdistuvat taseen korollisiin velkoihin ja saamisiin. Suojausinstrumentteina käytetään pääosin koronvaihtosopimuksia. Korkoriskiä mitataan velkasalkun keskimääräisellä korkosidonaisuusajalla (gap). Velkasalkun keksimääräinen korkosidonaisuusaika 31.12.2020 johdannaiset mukaan lukien olivat 4,9 (5,4) vuotta. Pitkäaikaisten lainojen painotettu keskikorko suojauksineen oli 2,5 (2,4) prosenttia.

Korkoriskin herkkyysanalyysin pohjana on yhteenlaskettu konsernitason riski, joka muodostuu

korollisista veloista ja johdannaisista, kuten koronvaihtosopimuksista, jotka suojaavat korkoriskiltä. Korkojen nousu yhdellä prosenttiyksiköllä muiden tekijöiden pysyessä samana nostaisi Vapon seuraavan 12 kuukauden aikana uudelleen hinnoiteltuun tulevien korollisten velkojen ja saatavien korkokustannuksia ilman verovaikutuksia +0,3 miljoonaa euroa

Korkojohdannaiset arvostetaan täyteen markkina-arvoonsa ja muutosvaikutus kirjataan tuloslaskelmaan.

Sijoitustoiminnan markkinariski

Konserni altistuu toiminnassaan julkisesti noteerattujen osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvalla hintariskillä. Konsernilla ei ole julkisesti noteerattuja osakkeita tai muita arvopapereita.

Vastapuoli- ja luottoriski

Kassavarojen tallettamisen sekä rahoitus- ja hyödykejohdannaissopimuksiin liittyvät vastapuoliriskit hallitaan tekemällä sopimukset ja transaktiot vain luottokelpoisten ja aktiivisesti markkinoilla toimivien osapuolten kanssa.

Kaupallisiin saataviin liittyvistä luottoriskeistä vastaavat liiketoimintayksiköt. Liiketoimintaan liittyvää luottoriskiä vähennetään esimerkiksi luottovakuutuksilla ja asiakaskohtaisesti määritellyillä luottolimiiteillä.

Konsernilla ei ole merkittävää luottoriskikeskittymää.

Päästöoikeuksien hintariski

Osa konsernin voimalaitoksista (Nevel Oy ja Nevel Ab) kuuluvat EU:n päästökaupan piiriin. Konserni sai tilikaudelle kansallisessa ilmaisjaossa päästöoikeuksia, minkä lisäksi markkinoilta hankittiin oikeuksia vuoden 2020 velvoitteiden täyttämiseksi. Tammiukuusta 2021 lähtien Nevel Oy ja Nevel Ab eivät kuulu konserniin. Päästökaupan velvoitteet koskevat jatkossa Novactorin aktiivihiihtuotantolaitosta.

Uudella päästökauppajaksolla 2020–2030 konserni ei saa kansallisissa alkujaossa päästöoikeuksia. Konserni hankkii tarvittavat päästöoikeudet markkinoilta. Päästöoikeuden hintariskiä suojataan EUA-swap sopimuksin.

Sähköenergian hintariski

Konsernin suomalaiset yhtiöt ostavat markkinoilta sähköenergiaa ja vastaavasti voimalaitosten tuottama sähkö myydään markkinoille. Fyysisen sähkön hintariski suojataan johdannaisilla sähkökaupapolitiikan mukaisesti. Sähkökaupan käytännön suojaustoimenpiteistä sekä selvityksistä vastaa yhteistyökumppaniksi valittu sähkömeklariyhtiö. Tehdyt suojaukset erääntyvät 1 kuukaudesta 5 vuoteen. Suojauksen kohteena olevan energian määrä on 185 GWh.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on mahdollistaa liiketoimintojen strategian mukainen kasvu optimoiden samalla pääoman kokonaiskustannus.

Oman pääoman ehtoinen laina

Omaan pääomaan sisältyy vuonna 2016 nostettua hybridilainaa 29,9 miljoonaa euroa. Lainan korko on kiinteä 6,5 prosenttia vuodessa ensimmäiset viisi vuotta ja sen jälkeen vähintään 11,5 prosenttia vuodessa. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se viiden vuoden kuluttua liikkeeseen laskusta. Oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina (hybridilaina) on heikommassa etusija-asemassa kuin yhtiön muut velkasi-toumukset. Sen etusija-asema on kuitenkin muita omaan pääomaan luettavia eriä parempi. Hybridilainan korot maksetaan, jos yhtiökokous päättää jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, päättää yhtiö mahdollisesta koron maksusta erikseen. Hybridivelan haltijoilla ei ole määräysvaltaa tai äänestys-oikeutta yhtiökokouksessa.

Osinkopolitiikan mukaan Vapo Oy pyrkii jakamaan vuosittain keskimäärin 50 prosenttia emoyhtiön tilinpäätöksen osoittamasta vuosivoitosta, mikäli rahoituksen reunaehdot eivät vaarannu.

Nettovelkaantumisasteet olivat seuraavat:

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Korolliset velat	344 443	324 882
Korolliset saamiset	-3 383	-3 390
Rahavarat	-13 366	-6 326
Nettovelat	327 694	315 166
Oma pääoma yhteensä	207 376	348 481
Nettovelkaantumisaste (gearing)	158,0 %	90,4 %

28. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

1 000 eur	31.12.2020		31.12.2019		31.12.2019	
	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo
Sopimus						
Valuuttajohdannaiset, ei-suojauslaskentaa	161	-245	-84	153		153
Sähköjohdannaiset, ei-suojauslaskentaa	256	-507	-251	588	-91	498
Päästöoikeusjohdannaiset, ei-suojauslaskentaa	178		178	915		915
Lyhytaikaiset johdannaisopimukset	595	-752	-157	1 656	-91	1 565

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Valuuttajohdannaisten nimellisarvo	91 197	86 992
Sähköjohdannaisten nimellisarvo	5 108	4 879
Päästöoikeuksien nimellisarvo	476	2 218
Lyhytaikaiset	96 781	94 089

Käyvän arvon hierarkia

Vapo määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon luokittelun seuraavan hierarkian mukaisesti:

- Taso 1. Rahoitusinstrumentit, joille on olemassa markkinoilla julkisesti noteerattu hinta
- Taso 2. Instrumentit, joiden arvonmäärityksessä on käytetty suoraan havainnoitavissa olevia markkinahintoja
- Taso 3. Instrumentit, joiden arvonmääritykseen suoria markkinahintoja ei ole käytettävissä.

Taso 1 sisältää pörssinoteeratut osakkeet, taso 2 johdannaiset ja taso 3 sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin. Siirtoja tasojen välillä ei ole ollut.

1 000 eur	31.12.2020				31.12.2019			
	Yht.	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yht.	Taso 1	Taso 2	Taso 3
KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvarat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät								
Johdannaiset - ei suojauslaskentaa	595	0	595	0	1 656	0	1 656	0
Yhteensä	595	0	595	0	1 656	0	1 656	0
KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvelat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät								
Johdannaiset - ei suojauslaskentaa	-752	0	-752	0	-91	0	-91	0
Yhteensä	-752	0	-752	0	-91	0	-91	0

29. Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet

Seuraavassa taulukossa on esitetty tietoja konsernin tilinpäätöshetken mukaisesta rakenteesta:

Kotimaa	Yhtiö	Omistusosuus %	
		Konserni	Emoyhtiö
Australia	Kekkilä-BVB Australia Pty Ltd	70 %	0 %
Belgia	Haasnot BVBA	70 %	0 %
Espanja	Kekkilä Iberia S.L.	70 %	0 %
Hollanti	Bas van Buuren B.V.	70 %	0 %
	BVB Gardening B.V.	70 %	0 %
	BVB Landscaping B.V.	70 %	0 %
	BVB Research B.V.	70 %	0 %
	BVB Substrates B.V.	70 %	0 %
	Bogro B.V.	70 %	0 %
	Euroveen B.V.	70 %	0 %
	Euroveen Logistics B.V.	70 %	0 %
	Geluc B.V.	70 %	0 %
	Veenbas Potgrond B.V.	70 %	0 %
Saksa	BVB Gardening GmbH	70 %	0 %
Suomi	Grow & Care Materials Oy	70 %	0 %
	Kekkilä-BVB Oy	70 %	70 %
	Kekkilä Oy	70 %	0 %
	Nevel Oy	100 %	100 %
	Piipsan Turve Oy	48 %	48 %
	Suo Oy	100 %	100 %
Ruotsi	BVB Substrates AB	70 %	0 %
	Hasselfors Garden AB	70 %	0 %
	Neova AB	100 %	100 %
	Nevel AB	100 %	0 %
	AS Tootsi Turvas	100 %	100 %
	Kekkilä Eesti Oü	70 %	0 %
	Nevel Eesti Oü	100 %	100 %

Konsernilla on osakassopimukseen perustuen Piipsan Turve Oy:ssä määräysvalta, jonka perusteella yhtiö yhdistellään konserniin tytäryhtiönä. Määräysvallattomilla omistajilla on yhtiöstä 51 (51) prosentin omistusosuus. Vapo Oy:n tytäryrityksistä Kekkilä-BVB Oy:n määräysvallattomien omistajien omistusosuus on 30 (30) prosenttia.

Clean Waters Oy fuusioitiin 1.5.2020 Vapo Oy:hyn.

Nevel Eesti OU:n osuudet siirrettiin Salon Energiantuotanto Oy:lle osakevastiketta vastaan 20.5.2020 ja Salon Energiantuotanto Oy fuusioitiin 31.10.2020 Nevel Oy:hyn.

Erittely olennaisista määräysvallattomien omistajien osuuksista konsernissa

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
	Määräysvallattomien omistajien osuus voitosta/tappiosta		Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	
Tytäryritykset, joissa on määräysvallattomien omistajien osuuksia, mutta jotka eivät yksittäin ole merkittäviä				
Kekkilä-BVB	-3 226	679	41 244	39 915
Muut	-40	-120	635	725
Yhteensä	-3 266	559	41 879	40 640
	2,9 %	0,0 %	20,5 %	11,7 %

30. Vastuositoumukset

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Velat reaaliavakuudella		
Rahalaitoslainat	8 549	11 506
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Omien velkojen vakuudeksi		
Pantattu vaihto- ja käyttöomaisuus	29 812	22 577
Vastuut muista omista sitoumuksista		
Takaukset	14 228	19 617
Yhteensä	52 589	53 700
Vastuositoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Takaukset	36 658	38 462

Muut taloudelliset vastuut

Yhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana.

	Vastuun enimmäismäärä 1 000 eur	Viimeinen tarkistusvuosi
Investointi valmistunut 2011	374	2020
Investointi valmistunut 2012	0	2021
Investointi valmistunut 012013-042014	0	2022
Investointi valmistunut 052014-042015	4	2023
Investointi valmistunut 052015-042016	32	2024
Investointi valmistunut 052016-042017	7	2025
Investointi valmistunut 052017-042018	68	2026
Investointi valmistunut 052018-042019	2	2027
Investointi valmistunut 052019-122019	0	2028
Investointi valmistunut 012020-122020	65	2029
Yhteensä	553	

Konsernilla on sitoumus sijoituksista Vapo Lämpövoima Ky:öön. 31.12.2020 maksamatta olevien sitoumusten määrä on 6,0 miljoonaa euroa.

31. IFRS16

Tuloslaskelmaan merkityt määrät

Tuloslaskelma sisältää seuraavat vuokrasopimukseen liittyvät määrät.

Vuokrasopimukset IFRS 16	1-12/2020	5-12/2019
Korkokulut	-1 837	-1 255
Lyhytaikaiset vuokrasopimuskulut	-1 718	-662
Arvoltaan vähäiset vuokrasopimuskulut	-491	-189
Muuttuvat vuokrasopimus kulut	-548	-909
Poistot		
Maa-alueet	-1 446	-999
Rakennukset	-4 775	-3 263
Koneet ja kalusto	-4 924	-1 623
Muut aineelliset hyödykkeet		-543
Poistot yhteensä	-11 145	-6 428
Kassavirtaan vaikuttava rahamäärä		
Vuokrasopimuksista aiheutuva lähtevä rahavirta	-13 725	-14 636

32. Lähipiiritapahtumat

Liiketoimet ja avoimet saldot lähipiirin kanssa

Vapo noudattaa osakeyhtiölain ja IAS24 velvoitteita lähipiiriliiketoimien seurannasta. Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytär- ja osakkuusyhtiöt sekä konsernin emoyhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Edellä mainittujen henkilöiden puoliset ja avopuolisot sekä muut samassa taloudessa asuvat sukulaiset ovat myös lähipiirissä. Lähipiiriin voivat kuulua myös edellä mainittujen henkilöiden määräys- ja vaikutusvalta-yhteisöt.

Voidakseen seurata luotettavasti lähipiirin välisiä liiketoimia Vapo ylläpitää konsernin lähipiirirekisteriä. Rekisteriin merkittävät tiedot saadaan lähipiiriin kuuluvilta henkilöiltä itseltään vuosittain. Rekisteri ei ole julkinen eikä tietoja luovuteta kolmansille osapuolille viranomaistahoja ja tilintarkastajaa lukuun ottamatta.

Luettelo konsernin olennaisista osakkuus- ja yhteisyrityksistä on esitetty liitetiedossa 13 "Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä".

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Osakkuusyrietykset		
Myynnit	1 244	426
Saamiset	111	183
Velat	265	246
Yhteisyrietykset		
Myynnit	10	5
Ostot		-142
Saamiset	1	1
Velat		

Erittely johdon palkoista ja palkkioista on esitetty liitetietojen kohdassa 6 "Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut".

Ylimmän johdon työsuhde-etuudet ja lainasaamiset

Ylin johto koostuu hallituksesta ja toimitusjohtajasta.

Toimitusjohtajalla on tilikauden tulostavoitteisiin sidottu sekä pitkän aikavälin kannustepalkkiot, jotka ovat maksimissaan kukin 40 prosenttia vuosipalkasta. Hallituksen päätöksen mukaisesti palkki on pääasialliset määräytymisperusteet on sidottu Vapo-konsernin käyttökatteeseen, liiketulokseen ja kassavirtaan.

Hallituksen irtisanoessa toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta ja lisäksi hän on oikeutettu 6 kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen. Toimitusjohtajan irtisanoutuessa irtisanomisaika on 6 kuukautta.

Yhtiöllä ei ole käytössään optio-ohjelmia.

Toimitusjohtajan eläkeikä on kulloinkin voimassa olevan Työntekijän eläkelain mukainen vanhuuseläkkeen alaraja.

Konsernin toimitusjohtaja kuuluu työntekijäin eläkelain mukaiseen eläkejärjestelmään. Tämän lisäksi hän on oikeutettu maksuperusteiseen ryhmäiseläkevakuutukseen, johon Vapo maksaa vuosittain summan, joka vastaa 10 prosenttia vuotuisesta kokonaispalkasta (12 x kk-palkka) ilman bonuksia.

Ylimmältä johdolta ei ollut lainasaamisia 31.12.2020 ja 31.12.2019.

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 eur	Liitetieto	1-12/2020	5-12/2019
LIKEVAIHTO	2	175 290	114 676
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-2 745	31 731
Valmistus omaan käyttöön		0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	3	7 469	6 538
Materiaalit ja palvelut	4	-82 810	-79 201
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	5	-21 154	-16 369
Poistot ja arvonalentumiset	6	-114 783	-43 829
Liiketoiminnan muut kulut	7	-81 241	-47 869
LIKEVOITTO		-119 973	-34 323
Rahoitustuotot	8	7 031	2 126
Rahoituskulut	8	-29 353	-6 440
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		-142 295	-38 637
Tilinpäätössiirrot	9	18 156	-8 132
Välittömät verot	10	0	7 579
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		-124 139	-39 190

Emoyhtiön tase

1 000 eur	Liitetieto	1-12/2020	5-12/2019
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	11	5 498	6 930
Aineelliset hyödykkeet	12	102 417	191 316
Sijoitukset *	13	132 198	149 256
Pysyvät vastaavat yhteensä		240 114	347 502
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	14	129 914	121 446
Pitkäaikaiset saamiset *	15	139 506	127 044
Lyhytaikaiset saamiset	16	35 377	55 023
Rahat ja pankkisaamiset		11 708	2 770
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		316 506	306 283
VASTAAVAA		556 620	653 785
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma		50 456	50 456
Muut rahastot		30 096	30 096
Edellisten tilikausien voitto		146 368	197 857
Tilikauden voitto/tappio		-124 139	-39 189
Osingonjako		-3 990	-12 300
Oman pääoman ehtoinen laina		0	
Oma pääoma yhteensä	17	98 791	226 921

1 000 eur	Liitetieto	1-12/2020	5-12/2019
Tilinpäätössiirtojen kertymä *			
Pakolliset varaukset	18	5 568	2 774
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	19	251 963	261 563
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	19	0	189
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	20	79 511	49 818
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	20	109 059	82 636
Vieras pääoma yhteensä		440 533	394 206
VASTATTAVAA		556 620	653 785

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

1 000 eur	31.12.2020	30.4.2020
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/tappio	-124 139	-39 189
Oikaisut tilikauden tulokseen		
Poistot ja arvonalentumiset	114 783	43 829
Rahoitustuotot ja -kulut	22 322	4 324
Tuloverot	0	-7 579
Muut oikaisut	-23 183	5 705
Oikaisut tilikauden tulokseen yhteensä	113 922	46 279
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-8 468	-33 142
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	5 529	-4 162
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	26 459	32 173
Varausten muutos	2 794	-42
Käyttöpääoman muutos yhteensä	26 314	-5 173
Maksetut korot	-8 838	-5 806
Saadut korot	3 680	2 163
Muut rahoituserät	-4 618	-763
Maksetut verot	3 087	-687
Liiketoiminnan rahavirta	9 407	-3 175

1 000 eur	31.12.2020	30.4.2020
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-34 799	-14 178
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	14 849	8 497
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-0	-774
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	1 001	
Luovutustulot pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävistä sijoituksista		547
Investoinnit muihin sijoituksiin		-1 741
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-10 002	-38 077
Lainasaamisten takaisinmaksut	3 500	38 279
Lyhytaikaisten lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	8 722	-758
Saadut osingot liiketoiminnasta	72	120
Investointien rahavirta	-16 656	-8 085
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	49 693	-60 604
Pitkäaikaisten lainojen nostot	14 753	100 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-44 353	-16 890
Maksetut osingot	-3 990	-12 300
Rahoituksen rahavirta	16 103	10 206
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa	2 771	3 826
Rahavarojen muutos	8 854	-1 054
Rahavarat tilikauden lopussa	11 626	2 771
Rahavarat, muut järjestelyt	-83	0

Emoyhtiön liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Vapo Oy:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti. Konserni on aloittanut kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisen raportoinnin 1.1.2006.

Ulkomaan rahan määräiset erät ja johdannaissopimukset

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kursein ja tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot on kirjattu rahoituksen kurssieroihin.

Valuuttariskien kattamiseksi tehdyt johdannaissopimukset on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Johdannaisiin sisältyvä korkotekijä on jaksotettu sopimusajalle, ja taseen velkoja tai saamia suojaavien sopimusten kurssierot on kirjattu rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmään kurssieroiksi.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty myynnin välilliset verot, myönnetty alennukset ja reklamaatiokorvaukset.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muihin tuottoihin on kirjattu käyt-

töomaisuuden myyntivoitot, vuokratuotot, tuotot myydyistä päästöoikeuksista sekä saadut avustukset. Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät käyttöomaisuuden myyntitappiot, päästöoikeuksien toteutuneet kulut sekä myynnin toimituskulut, luottotappiot ja maksetut myyntiprovisiot sekä muut liiketoimintaan liittyvät kulut.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan tulosvaikutteisesti niiden syntymisvuonna.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin vähennettynä vuosittaisilla poistoilla ja arvonalennuksilla. Käyttöomaisuus poistetaan hyödykkeen taloudelliseen käyttöaikaan perustuvien suunnitelman mukaisin tasapoistoin tai käytön mukaan lasketuin poistoin. Taloudelliset pitoajat aineettomille hyödykkeille ovat 5-10 vuotta ja aineellisille hyödykkeille 3-40 vuotta.

Päästöoikeudet

Päästöoikeudet käsitellään aineettomina oikeuksina, jotka arvostetaan hankintamenoon. Vastikkeetta saatujen päästöoikeuksien arvostushinta on nolla. Varaus päästöoikeuksiin palautusveloitteen täyttämiseksi kirjataan, elleivät vastikkeetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Täten mahdollinen tulosvaiku-

tus aiheutuu toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erosta.

Leasing

Emoyhtiön tilinpäätöksessä leasingmaksut on kirjattu vuosikuluksi.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintameno, ellei todennäköinen jälleenhankintameno tai luovutushinta ole sitä alhaisempi. Vaihto-omaisuuden arvo on määritelty FIFO-menetelmää käyttäen.

Vaihto-omaisuuden hankintameno sisällytetään myös siihen kohdistuva osuus hankinnan ja valmistuksen kiinteistä menoista, jotka kohdistetaan tuotteille tuotantoyksikön normaalin toiminta-asteen mukaisesti. Turvetuotannon vaihto-omaisuus sisältää myyntivalmiiksi muokatut turvevarat eli turpeen myyntivaraston. Myyntikuntoon muokkaamattomat turvevarat käsitellään käyttöomaisuudessa turvesubstanssina, joka poistetaan käytön mukaan.

Verot

Tuloverot on kirjattu Suomen verolainsäädännön mukaisesti. Laskennalliset verosaamiset on esitetty liitetiedoissa.

2. Liikevaihto

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Suomi	174 118	114 406
Muut maat	1 172	270
Yhteensä	175 290	114 676

3. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Vuokratuotot	736	239
Avustukset ja julkiset tuet	335	-11
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	5 996	3 346
Muut tuotot	402	2 963
Yhteensä	7 469	6 538

4. Materiaalit ja palvelut

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Ostot tilikauden aikana	-61 037	-39 789
Varaston muutos	10 543	3 136
Ulkopuoliset palvelut	-32 316	-42 548
Yhteensä	-82 810	-79 201

5. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-17 744	-13 383
Eläkekulut	-2 882	-2 662
Muut henkilösivukulut	-529	-324
Yhteensä	-21 154	-16 369

Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut

Toimitusjohtaja	499	394
Hallituksen jäsenet	278	167
Hallintoneuvoston jäsenet	16	12
Muut johtoryhmän jäsenet	1 929	1 316
Yhteensä	2 721	1 889

Henkilöstön määrä

Tilikauden aikana keskimäärin	295	387
-------------------------------	-----	-----

6. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Aineettomat oikeudet	-1 436	-1 260
Rakennukset ja rakennelmat	-491	-675
Koneet ja kalusto	-5 516	-6 081
Muut aineelliset hyödykkeet	-7 630	-10 577
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-15 073	-18 593
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-99 710	-25 237
Yhteensä	-114 783	-43 830

7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Vuokrat	-5 486	-4 826
Myyntirahdit	-29 433	-17 783
ICT- ja muut palvelut	-9 090	-9 090
Ulkopuoliset kuljetukset	-4 996	-4 996
Luovutustappiot pysyvistä vastaavista	-959	-919
Tilintarkastusmenot, varsinainen tilintarkastus	-162	-103
Tilintarkastusmenot, todistukset ja lausunnot	-1	0
Tilintarkastusmenot, muut asiantuntijapalvelut	-97	-56
Tilintarkastusmenot, veroneuvonta	-73	-29
Tilintarkastusmenot yhteensä	-333	-187
Muut kulut	-30 945	-10 068
Yhteensä	-81 241	-47 869

8. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	72	120
Osinkotuotot muilta	0	0
Tuotot osuuksista	72	120
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	3 625	2 122
Korkotuotot muilta	43	46
Muut rahoitustuotot muilta	0	0
Muut korko- ja rahoitustuotot	3 668	2 168
Korkokulut konserniyrityksille	0	0
Korkokulut muille	-8 679	-5 614
Muut rahoituskulut muille	-824	-758
Muut korko- ja rahoituskulut	-9 504	-6 372
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-5 763	-4 084
Valuuttakurssivoitot	3 291	-163
Valuuttakurssitappiot	-3 794	-9
Rahoituksen kurssierot	-503	-172
Konserniosakkeiden ja -saamisten arvonalentumiset	-16 056	-59
Rahoitustuotot yhteensä	7 031	2 125
Rahoituskulut yhteensä	-29 353	-6 440

9. Tilinpäätössiirrot

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Poistoeron muutos		
Aineettomat hyödykkeet	708	-1 721
Rakennukset ja rakennelmat	397	184
Koneet ja kalusto	8 117	-878
Muut aineelliset hyödykkeet	8 934	-5 718
Yhteensä	18 156	-8 132

10. Välittömät verot

1 000 eur	1-12/2020	5-12/2019
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	0	7 579

11. Aineettomat hyödykkeet

1 000 eur	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	30 359	76	3 108	33 543
Lisäykset	3 932	85	1 490	5 507
Vähennykset	-3 723		-161	-3 884
Siirrot erien välillä			-524	-524
Hankintameno 31.12.2020	30 567	161	3 914	34 642
Kertyneet poistot 1.1.2020	-26 540	-73		-26 613
Tilikauden poisto	-2 521	-10		-2 531
Kertyneet poistot 31.12.2020	-29 061	-83	0	-29 144
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	1 506	78	3 914	5 498

1 000 eur	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2019	30 735	1 878	2 914	35 527
Lisäykset	404		773	1 177
Vähennykset	-1 026	-1 802	-334	-3 161
Siirrot erien välillä	246		-246	0
Hankintameno 31.12.2019	30 359	76	3 108	33 543
Kertyneet poistot 1.5.2019	-25 762	-369		-26 132
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	519	325		844
Tilikauden poisto	-1 222	-28		-1 250
Arvon alentumiset	-75			-75
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-26 540	-72	0	-26 613
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 819	3	3 108	6 930

12. Aineelliset hyödykkeet

1 000 eur	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	28 876	22 200	162 121	300 598	18 194	531 989
Lisäykset	81	223	2 861	-0	26 127	29 292
Vähennykset	-2 975		-90	-2 444	-418	-5 928
Siirrot erien välillä		29	106	7 685	-7 821	0
Hankintameno 31.12.2020	25 982	22 452	164 997	305 839	36 082	555 353
Kertyneet poistot 1.1.2020	-520	-17 682	-133 318	-189 153		-340 673
Tilikauden poisto		-1 156	-17 931	-93 158		-112 245
Arvonlennukset	-17					-17
Kertyneet poistot 31.12.2020	-537	-18 838	-151 250	-282 311		-452 935
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	25 446	3 613	13 747	23 529	36 082	102 417

1 000 eur	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2019	32 551	47 777	242 849	305 030	18 051	646 257
Lisäykset	5	0	1 204		10 296	11 506
Vähennykset	-3 679	-25 606	-83 680	-8 975	-3 834	-125 774
Siirrot erien välillä		29	1 747	4 543	-6 320	0
Hankintameno 31.12.2019	28 876	22 200	162 121	300 598	18 194	531 989
Kertyneet poistot 1.5.2019	-520	-29 145	-174 400	-157 308		-361 373
Tilikauden poisto		-678	-6 080	-9 433		-16 190
Arvonlennukset		-13	-799	-24 332		-25 144
Kertyneet poistot 31.12.2019	-520	-17 682	-133 318	-189 153		-340 673
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	28 357	4 518	28 802	111 445	18 194	191 316

13. Sijoitukset

1 000 eur	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	148 539	102	470	149 111
Lisäykset	144			144
Vähennykset konsernin sisäiset yritysjärjestelyt	-17 057			-17 057
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	131 626	102	470	132 198
Hankintameno 1.5.2019	152 897	648	2 487	156 032
Lisäykset	919		1 741	2 660
Vähennykset konsernin sisäiset yritysjärjestelyt	-5 133	-546	-3 758	-9 437
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	148 684	102	470	149 256

14. Vaihto-omaisuus

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Aineet ja tarvikkeet	29 326	18 800
Valmiit tuotteet	99 402	102 146
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	1187	499
Yhteensä	129 914	121 446

15. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	136 323	123 861
Lainasaamiset muilta	3 183	3 183
Yhteensä	139 506	127 044

16. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	4 719	5 402
Lainasaamiset	4 423	15 646
Siirtosaamiset	2	2 781
Saamiset osakkuusyrityksiltä		
Myyntisaamiset	110	131
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	23 167	22 329
Lainasaamiset	200	200
Siirtosaamiset	1 622	6 099
Muut saamiset	1 133	2 435
Yhteensä	35 377	55 022

Siirtosaamisten olennaiset erät

Jaksotetut verot	0	3 087
Muut siirtosaamiset myynneistä	1 183	2 622
Muut siirtosaamiset kuluista	439	390
Yhteensä	1 622	6 098

17. Oma pääoma

Sidottu oma pääoma

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Osakepääoma	50 456	50 456
Sidottu oma pääoma yhteensä	50 456	50 456

Vapaa oma pääoma

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Muut rahastot	30 096	30 096
Voittovarot tilikauden alussa	146 368	197 857
Osingonjako	-3 990	-12 300
Tilikauden voitto	-124 139	-39 189
Vapaa oma pääoma yhteensä	48 335	176 464

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Edellisten tilikausien voitto	142 378	185 557
Tilikauden voitto/tappio	-124 139	-39 189
- aktivoidut kehittämismenot keskeneräisissä	-2 390	-2 260
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	15 848	144 108

18. Pakolliset varaukset

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus	5 568	2 774
Yhteensä	5 568	2 774

19. Pitkäaikainen vieras pääoma

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Joukkovelkakirjalainat	178 649	178 574
Oman pääoman ehtoiset lainat	29 880	50 000
Lainat rahoituslaitoksilta	43 433	32 988
Liittymismaksut	0	189
Yhteensä	251 963	261 751

20. Lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Lainat rahoituslaitoksilta	624	23 911
Saadut ennakot	15 662	13 730
Ostovelat	63 003	45 784
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille:		
Ostovelat	1 925	630
Muut velat	37 444	25 661
Siirtovelat	752	2 410
Velat omistusyhteisyriksille:		
Muut velat	265	246
Muut velat	43 418	5 068
Siirtovelat	25 477	15 007
Yhteensä	188 570	132 446

Siirtovelkojen olennaiset erät

Lyhytaikaiset korkovelat	2 869	3 028
Jaksotetut henkilöstökulut	3 916	3 653
Ostolaskujen jaksotus	18 692	8 325
Yhteensä	25 477	15 007

21. Vastuositoumukset

1 000 eur	31.12.2020	31.12.2019
Muut omasta puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	9 804	10 356
Vastuositoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Takaukset	36 466	38 271
Vuokra- ja leasingvastuut		
Seuraavan 1 vuoden sisällä maksettavat	1 803	3 295
Myöhemmin maksettavat	8 696	9 785
Yhteensä	10 499	13 080

Johdannaissopimusten nimellis- ja käyvät arvot

1 000 eur	31.12.2020		31.12.2019	
	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
Valuuttajohdannaiset	83 848	-212	81 280	109
Sähköjohdannaiset	5 108	-251	4 879	498
Päästöoikeusjohdannaiset	476	178	2 218	915
Yhteensä	89 432	-285	88 376	1 522

Johdannaissopimusten maturiteetti

Milj. eur	31.12.2020		
	< 1 v	1-5 v	> 5 v
Tulot	86,6	2,2	0,0
Menot	6,5	0,0	0,0
Yhteensä	93,1	2,2	0,0

Rahoitusriskien hallinnasta on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 27. kerrottu lähemmin.

Emoyhtiöllä on maanvuokrasopimuksia turvetuotantoa varten. Pinta-ala- ja vuosiperusteisia vuokraveroitteita oli tilikauden lopussa yhteensä 10,4 miljoonaa euroa.

Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2020 perusteella)	Sopimusten määrä	Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2020 perusteella)	Sopimusten määrä
2021	953 178	820	2041	94 396	53
2022	943 318	804	2042	73 700	46
2023	830 511	593	2043	67 389	41
2024	785 017	578	2044	65 924	39
2025	756 198	549	2045	47 002	34
2026	681 973	474	2046	45 087	30
2027	630 755	450	2047	37 707	25
2028	588 349	399	2048	36 653	21
2029	559 722	388	2049	31 501	19
2030	533 120	370	2050	30 224	18
2031	488 159	343	2051	29 771	17
2032	420 267	307	2052	25 374	9
2033	323 103	221	2053	25 163	8
2034	295 632	203	2054	25 163	8
2035	226 495	147	2055	15 534	7
2036	173 069	109	2056	15 534	7
2037	155 895	100	2057	10 780	6
2038	134 389	84	2058	10 780	6
2039	124 768	77	2059	10 780	6
2040	117 670	71	2060	10 780	6

Muut taloudelliset vastuut

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana.

	Vastuun enimmäismäärä 1 000 eur	Viimeinen tarkistusvuosi
Investointi valmistunut 2011	1	2020
Investointi valmistunut 2012	0	2021
Investointi valmistunut 012013-042014	0	2022
Investointi valmistunut 052014-042015	0	2023
Investointi valmistunut 052015-042016	0	2024
Investointi valmistunut 052016-042017	0	2025
Investointi valmistunut 052017-042018	0	2026
Investointi valmistunut 052018-042019	0	2027
Investointi valmistunut 052019-122019	0	2028
Investointi valmistunut 012020-122020	0	2029
Yhteensä	1	

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

EBITDA	Liikevoitto + Poistot ja arvonalentumiset +/- Osuudet osakkuusyhtiöiden tuloksista
Käyttöpääoma	Vaihto-omaisuus + Toimialojen korottomat saatavat - Korottomat velat
Sidottu pääoma	Toimialojen käyttöomaisuus + Käyttöpääoma
Sidotun pääoman kiertonopeus	$\frac{\text{Liikevaihto liukuva 12kk}}{\text{Sidottu pääoma (keskimäärin) *}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROIC)	$\frac{\text{Liikevoitto liukuva 12kk}}{\text{Sidottu pääoma (keskimäärin) *}} \times 100$
Oman pääoman tuotto-%	$\frac{\text{Voitto ennen veroja liukuva 12kk - tuloverot}}{(\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomat omistajat}) \text{ keskimäärin} *} \times 100$
Maksuvalmius	$\frac{\text{Lyhytaikaiset korottomat saatavat}}{\text{Lyhytaikaiset korottomat velat}}$
Omavaraisuusaste %	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomat omistajat} + \text{pääomalaina}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Korolliset nettovelat	Korolliset velat - korolliset lainasaamiset - rahavarat
Nettovelkaantumisaste %	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomat omistajat}} \times 100$
Vapaa kassavirta ennen veroja	EBITDA +/- käyttöpääoman muutos - nettoinvestoinnit
Tulos/osake	Emoyhtiön omistajien osuus tuloksesta / Osakkeiden lukumäärä
Oma pääoma / osake	Emoyhtiön omistajien oma pääoma / Osakkeiden lukumäärä
Osinko/osake	Tilikauden osingonjako / Osakkeiden lukumäärä
Osinko / tulos %	$100 * \text{osinko/osake} / \text{tulos/osake}$

*laskennassa käytetty 31.12.20.,31.8.20,30.4.20 ja 31.12.19 keskiarvoa

Konsernin tunnusluvut 2017-2020

MEUR	04/2017	04/2018	04/2019	5-12/2019	12/2020
Liikevaihto	392,1	419,8	460,8	297,7	544,9
Kasvu %	-5,0	7,1	9,8	32,4	2,1
Käyttökate EBITDA	56,9	61,1	74,1	37,0	53,8
% liikevaihdosta	14,5	14,5	16,1	12,4	9,9
Poistot	-35,6	-35,7	-41,5	-38,5	-47,2
Arvon alentumiset	-2,4	-0,9	-0,2	-38,9	-102,8
Liikevoitto EBIT	20,0	26,3	33,3	-40,4	-95,3
% liikevaihdosta	5,1	6,3	7,2	-13,6	-17,5
Liikevoitto ennen arvonalentumisia	22,4	27,2	33,5	-1,5	7,4
% liikevaihdosta	5,7	6,5	7,3	-0,5	1,4
Nettorahoituserät	-9,8	-6,0	-2,8	-7,8	-12,5
Voitto/tappio ennen veroja	10,2	20,3	30,5	-48,2	-107,8
Verot	-2,0	-2,7	-5,3	8,0	-0,3
Tilikauden tulos	8,1	17,6	25,2	-40,2	-108,1
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,0	4,3	5,4	-1,7	-14,0
Sijoitetun pääoman tuotto ennen arvonalentumisia %	3,4	4,4	5,4	4,1	1,1
Sidottu pääoma keskimäärin	656,9	613,2	620,8	676,4	680,9
Sid. pääoman kiertonopeus (liikevaihto / sid. pääoma keskimäärin)	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8
Käyttöpääoma keskimäärin	138,1	112,6	122,8	144,8	125,5
Käyttöpääoma keskimäärin % liikevaihdosta	35,2	26,8	26,7	48,6	23,0
Sidottu pääoma vuoden lopussa	633,9	578,9	691,8	677,9	704,4
Käyttöpääoma vuoden lopussa	125,6	88,0	133,7	141,4	96,5

MEUR	04/2017	04/2018	04/2019	5-12/2019	12/2020
Bruttoinvestoinnit	39,6	31,3	62,7	42,8	76,6
% liikevaihdosta	10,1	7,5	13,6	14,4	14,1
Bruttoinvestoinnit / poistot	1,1	0,9	1,5	1,1	1,6
Käyttökate	56,9	61,1	74,1	37,0	53,8
+/- Käyttöpääoman muutos	14,7	37,6	-45,7	10,3	44,8
- Nettoinvestoinnit	1,6	-25,0	-50,7	-26,3	-59,1
Vapaa kassavirta ennen veroja	73,2	73,6	-22,3	21,0	39,6
Taseen loppusumma	812,4	697,5	805,8	828,5	758,5
Oma pääoma	339,7	347,9	404,0	348,5	207,4
Oma pääoma keskimäärin	313,0	341,8	360,8	374,9	309,7
Korolliset velat	368,5	242,6	277,0	324,9	344,4
Korolliset nettovelat	269,6	206,2	265,6	315,2	327,7
Omavaraisuusaste %	43,0	51,2	51,3	42,9	27,9
Nettovelkaantumisaste %	79,4	59,3	65,8	90,4	158,0
Korollinen nettovelka/käyttökate	4,7	3,4	3,6	4,0	6,1
Maksuvalmius	4,4	2,8	2,8	2,3	1,8
Oman pääoman tuotto %	2,6	5,2	7,0	-5,1	-34,9
Osingonjako	4,0	7,3	12,3	12,3	4,0
Osinko % tuloksesta *	49,3	41,1	48,7	-30,6	-3,7
Henkilöstö keskimäärin	773	758	869	1 050	1 031
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Osakkeiden lukumäärä	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Tulos/osake, euroa *	271	586	840	-1 320	-3 712
Oma pääoma/osake, euroa	11 311	11 583	12 208	10 261	5 517
Osinko/osake, euroa	133	242	408	410	133

*emoyhtiön osakkeenomistajien osuus tuloksesta

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Vantaalla 4. päivänä maaliskuuta 2021
Vapo Oy:n hallitus

Jan Lång
puheenjohtaja

Markus Tykkyläinen
varapuheenjohtaja

Stefan Damlin

Vesa Hätilä

Tuomas Hyyryläinen

Kirsi Puntila

Minna Smedsten

Maija Strandberg

Vesa Tempakka
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä 4. päivänä maaliskuuta 2021
KPMG Oy Ab

Ari Eskelinen
KHT

Vapo Oy

PL 22, 40101 Jyväskylä
Yrjönkatu 42, 40100 Jyväskylä

Puhelin: 020 790 4000
www.vapo.com

Twitter: [@VapoEnergia](https://twitter.com/VapoEnergia)
LinkedIn: [Vapo Oy](https://www.linkedin.com/company/vapo-oy)